

privative ad alios, assumendo aliquem, licet de jure non nobilem, ad minus Consulari in locum deficientis, cum nulla praescripta sit qualitas, seu personarum ordo, ex quo assumi debat; Et tamen facultas Consiliori aliquem nobilem dicunt de Regalibus, ac refervatis Principi, ut per Tiraquell de nobilitate, c. 5. & 6. Chassan, in Catalogo glor. mundi par. 8. par. confidet. 17. Pacian. de probat. l. 2. cap. 26. nn. 33. cum seq. & ceteri de materia remissive collecti per Botell. de praefat. Reg. Catholici cap. 4. num. 6. ubi multa cum confuta eruditio ad materiam nobilitatis.

Quamvis enim in aliquibus Civitatis, in quibus aedificatio separatio familiarium nobilium a popularibus praxis doceat, per eadem familias cooptari, seu aggregari de novo alias familias ad eandem nobilitatem, attamen id provenit vel ex privilegio Principis, vel ex immemorabili consuetudine, quod privilegio equipollit, vel & probabilitus ex quadam recognitione veritatis, ac debito iustitia, quod felicitas illae familiae alias de jure, & intrinsecus nobiles, & concorditer & absque lite admittuntur ad praeminentias & honoratae Civitatis sibi debitos, unde quanto familiaris de novo per formalem aggregationem declarari cupunt de tali ordine, id explicandum est, seu explicari solet cum dicto actu formalis aggregationis, ut sit in aliis locis, non autem per hujusmodi solos actus tacitos, & per folas intitulations separatio, seu disreputatio nobilitum inducenda.

Ceterum in hoc mili videbatur procedi cum aquivoce mortale, quoniam aliud est confidere hunc titulum, seu adiectum nobilis, pro explicanda illa naturali qualitate, que ratione naturalium, vel gradus, seu dignitatis persona polleat; Aliud vero, illum considerare tamquam honorificum adiectum ex quadam confusione adiecti solutum, eo modo quo adiungitur ali tituli *Illiſtris, perilliſtris, speſtilliſtris, magnifici*, & similis quando adiungitur iuxta primam partem, tunc ex communis uero apponi solet a parte poſta, apponendo a parte ante diversum titulum, seu adiectum honorificum, quia nemp̄ dicitur *Illiſtris, vel ſpectabilis Titulus nobilis Romanus*, quia tunc ita designatur nobilitas personae, & sic quilibet naturalis, Secus autem si dicatur *Titulus Civis Romanus*, five abuso aliquo adiecto, quia tunc ille dicitur titulus, eo modo quo est illi *Illiſtris, perilliſtris, ſpectabilis, magnifici, honorandi*, &c. Atque in hoc confutabatur aquivoco hujusmodi innovatorum, quoniam faciliter volerant quemdam titulum antiquius ultraſtat, moderno autem tempore, in quo hujusmodi vanitates excreverint, diminuit, utpote inferiores, minisque honorificum, quam essent alii tituli, quos idem innovatores offerebant aliis Civibus non Consulariis, *Illiſtris, ſpectabilis, magnifici, ſemifere*, juxta personarum ordinis, illi enim finitum longe majoris & honorabiles.

De jure siquidem *Perilliſtris* dicitur titulus maximus, convenientis Papæ & Imperatori, ut ex Specul. & aliis Chassanis in Catalogo glor. mundi par. 7. in primis, secunda, & tercya confederatione, *Illiſtris* vero convenerit Regibus, Prefecto Urbis, Praefecto Praetorio & Cardinalibus, Chassan. *ubi ſupra*, Borell. de praefat. Regis Catholicis, cap. 4. num. 21. & 40. ubi de Regibus Hispaniarum & Galliarum, *Spectabilis* vero titulus congruit Praefidibus Provinciarum, Praefectis Vigiliis, Ducibus exercitus, & similibus Magistratus majoribus, ut per Chassanum *ubi ſupra*, confidet. 4. & sequens quod in praxi etiam hodie servatur in Regno Neapolitano, ubi Principibus, Ducibus, Marchionibus, aliquique titularis, etiam primi ordinis, & Hispaniarum primatibus, in judicio datur titulus *Illiſtris*, atque Regentibus Cancelleriis, neconon Praefidi S. Consilii aliisque Superioribus Magistratus, bus datur titulus *Specabilis*.

Titulum autem *magnifici*, non videtur titulus juridicus, & institutus in iure communi, nostri autem volum est idem, ac *Illiſtris*, & alii etiam plus, ut per Tiraquell de nobil. cap. 8. nn. 15. Maſtrilli de magistr. tom. 2. lib. 5. cap. 3. num. 11. praxis vero dicti Regni docet esse quid minus, utpote tribū fōlūtū Regis Consilioris, aliquique minoribus Magistratus ac etiam Advocatis, & privatis nobilibus qualificatis, qui vulgo *Equites* dicuntur. Prout titulus *fēs*, seu *meſter* juxta antiquum loquendi usum tribuebatur prius Regibus & Principibus majoris ordinis, deinde Baronibus & Domicellis, & successivè juxta temporum corrupelas aliis inferioribus; Atque Ego pleraque vidi antiqua instrumenta, in quibus iste titulus *nobilis* dari solebat illis, qui aliquantulum se supra plebeios sublevabant, civilibus vero, seu nobilitate venitibus datur titulus *meſter*, ille vero *magnifici* vero nobilitatis primi ordinis Civitatis.

Et merito, quoniam istud adiectum *nobilis*, vero & pro-

priè non denotat nobilitatem, tamquam nativam, seu acquisitam qualitatem, distinguente à popularibus, & constituentem personam in primo, seu majori ordine Civitatis, sed tamquam denotans excellentiam, ita ut etiam artificibus & mechanicis in suo exercitio excellentibus tribui soleat hoc adiectum *nobilis*, quinimò etiam animalibus ipsifque rebus inanimatis aliquam excellentiam habentibus, ex plenè & eruditio collectis per Tiraquell de nobilitate, cap. 2.

Observando praefitum, quod in Sacris legendis, que in 19 Breviario habentur super commemorationem Sacerdotum, Sancti Martyris Cosma & Damiano, ac Pantaleonem datur hic titulus *nobilis*, eos vocando *nobiles medicos*, & tam latè Doctoratus in medicina de jure etiam nobilitet, itaque profilio nobilis etiam congruat, ut infra in *Venſig. praeſeminentiarum*, hoc endem rit. disc. 35. non est talis, quod singulariter ad discretive ad profectos alium scientiarum titulum ipsum exigat, sed bene adiungit ratione excellentiae in ministerio, eodem modo quo etiam pictoribus, statuariis, similibus adiectus legitur, ut apud Tiraquell. *ubi ſupra*.

Ideonee concludendo, non negabam quinimò admittit, itam Civitatem habere nobiles, etiam qualitate nobilitatis, ejusque regimen esse nobilium, aque Consularios cenfendens esse nobiles, & sic admittit hanc nobilitatem affirmativam; Sed diebā punctum esse in negativa ejusdem qualitatis, iei adiecti in aliis familias, que licet non sint de Consilio, adhuc tamen nobilitatis nativa, vel dativa praeminentiam de jure pretendere possunt; Recepit quidem in trar argumentum affirmativum, est de Consilio, ergo est nobilis, non autem negativum, non est de Consilio, ergo non est nobilis, neque tale adiectum ei tribuendum est. Quoniam estet dare, quod si Magnates domicilium in ista Civitate confraterent, non essent nobiles, sed populares; Nisi, ut dictum est, ite titulus, seu adiectum tribuatur tantum ratione numeris, vel officiis, quo calu nemini sit injurya, dummodo de rur etiam dictis tribus Prioribus, qui habent auctorem & maiorem administrationem, indistincte spectato ipso officio in genere, non autem qualitate personae, five fidei familias, vel personis de Consilio, five non.

Ut enim, diligendo plures species nobilitatis, habetur in dicta *Venſig. praeſeminentiarum*, hoc eod. rit. disc. 35. Alia est nobilitas indefinita, & in genere, tamquam qualitas naturalis, seu acquisita, inherens personae ubicumque existit; Alia vero est nobilitas particularis requisita ad certum effectum. Utputa, juxta exemplum ibi deducatum, Civitas Neapolitana regitur per les plateas, quarum qualiter deputata unum Decurionem, seu Priorem, ibi *Electum* nuncupatum, quinque sunt nobilium, que ibi *feldia* nuncupantur, in quibus respectice solum certus numerus familiarium adscriptus est, & sexta est reliqui populi in universum; Illi ergo de familiis adscripti in dictis plateis, seu fedibus, sunt nobiles, priuative, seu negativa ad alios nobiles, in ordine ad eam praerogativam intrandi in Consilium, ten fedibus, ac habendi votum activum & passivum in miscellaneis Civitatibus, ad eam in eadem Civitate morarentur viri *Illiſtris*, ad primaria nobilitatis Europe, non tamen effent, vel dici possent nobiles illi Civitatis, vel plateas ad illos effectus, Sed non per hoc dici potest, quod generaliter, & in actibus indistinctibus, etiam in eadem Civitate, illi tantum dicendi essent nobiles & Equites, & non illi, quiamvis eamdem de habeant qualitatem, ita a pari, Ideoque punctus non est in affirmativa ipsorum, sed in negativa aliquorum, ita ex dicta differet a refulante, per quam ita quidam positiva injurya, seu nobilitatis exclusio refutare videtur; Ubi enim dux sequitur nobilitate viventes idem Prioratus munus habent, cum pari jurisdictione & administratione, atque in publicis functionibus, unum detur titulus nobilis, alter non, utique apud omnes cives, ac exterius ostrearet argumentum, quod unus eorum sit nobilis, alter vero ignobilis, & popularis, atque in hoc veritate diebā punctum prejudicij, & inconvenientium, quibus cum dicta determinatione, prudenter ac suffe confutum remanet, omnibus ita retinendibus propriam, nativam, vel dativam praeminentiam majoris, vel minoris nobilitatis, ut quilibet praetendit, vel fibi adulatur.

FOR OLIVIEN. ADMISSIONIS AD CONSILIOUM

PRO FRANCISCO MARIA SASSO. CUM CONSILIO CIVITATIS.

Causa disputatur in Sac. Consulta, & refutatur pro Consilio. Statuta Civitatum disponentia in locum Decurionis, seu consiliorum defuncti, tubrogare debere eius filium,

illa esse arctativa, juxta hanc secundam partem, In ultima vero ab eis recedendo deciditur contrarium. Et haec ultima refutatio, quoties non datur probatio, vel vehemens sumus odii & malevolentie, seu omnino irrationabilis iudicium, probabilior milie videtur, quando ad hujusmodi cooptationem, seu admissionem, ultra qualitates naturales invariabiles, in quibus nec meremur, nec demeremur, aliae defiderant qualitates resipientes vitam & mores alias que animi doles, Quoniam super eis satis difficile, ac paene impossibile est convincere iudicium resipientium de irrationabilitate juxta universale praxim, cum hujusmodi notitia, per secretas, et extra iudiciales informationes haberi soleant, per quas multa scimus, que in iudicio probari non possunt, vel quantum possint, non expedit, ob multa inconvenientia, quia exinde alias refutarent, ut in terminis aggregationis aliquis presbyteri, vel clerici nationalis ad Capitulum, seu maſtis aliquis Ecclesie receptio habeatur in Regiam. Conſorti, ubi it. de Canonico & Capitulo, ubi de hujusmodi materiali capitularibus, id eoque satis difficile est reducere ad proximum iurificationem gravaminis.

Aliud enim estib⁹ provisum in titulum de loco in Collegio, puta de Canonico, vel Dignitate in Capitulo cum similibus, petit admissionem perneceſſe fibi debitam de jure, eate- nus denegandam, quatenus obstat aliqua pretencia inhabilitas, qui profinde deducenda per viam objeci, utpote non justificanda est parte propria, cui sufficit iurificare narrativam literarum, formiter probanda est per opponentem, ut satis frequens & quotidiana habemus in Rota in materia beneficii; Aliud vero est agere de admissione non habentis titulum; sed solum certas qualitates, nedum naturales, seu accidentiales, quarum verificatio ipsorum admittentium iudicio remissa est, cum tunc non docto, ut dictum est, de odio & irrationabilitate, non videatur alias practicabile, ut latius in d. Regiam. conforti.

Dicēbam vero scribens in causa tamquam Advocatus dictum quoniam, premissemus quod omnia extranea videri à causa, quoniam non agebatur de recurso habito Superiore ad refectione facta per universum Collegium, vel corpus, ad quod pertinet admittere, vel rejecere, qualis erat causa dictum decisionem Bononiensem, ac etiam alter in dicta Regia, sed agebatur de denegata propositione in Consilio generali, in quo refutat populi, seu Civitatis potestas, admittendi, vel rejecendi, non competens dicto Consilio parvo, seu particulari, quod ita fibi affumeret potestatem directe rejecendi, cum denegatione propositionis.

Quod enim electio ad Magistratus & Decurionatus alia que publica Civitatis officia, non speaker ad Magistratum, seu Consilium particolare, seu ad totum populum, vel ad Consilium generale totius populi representativum, quodque aliud fit nominare, aliud velle eligere, ut probat text. in l. 2. C. de Decurionibus lib. 10. per quem cateris antiquioribus allegatis ita firmant Avendam de exequen mandat. l. 1. c. 19. num. 3. Aponte de potestate Proris, tit. de abundancia Civitatis, §. 1. n. 6. cum seq. Capoli, de Baron. tom. I. c. 7. Rovit. super prag. 2. de Administr. Universitatum, ubi solum limitat ex contraria confutetur.

Quodque aliud fit proponere, aliud vero eligere, vel rejecere, diversusque fit Magistratus, ad quem pertinet convocare, & proponere, ab eo, ad quem pertinet determinare, probat text. in l. 2. C. de Decurionibus lib. 10. ibi, Magistratus Decurionibus solemniter convocatos nominationem ad certa munia faciant, ubi gl. verbo faciant, notat quod electio non per Magistratum convocantem, & nominationem, sed per Decuriones convocatos facienda est per text. in l. 1. §. 7. s. f. quando appellandum sit, qui textus bene probat, quod Ordine est ille, qui eligit, non autem Praes, vel alter qui Ordine proponit, Et quotidiane praticamus in Religionibus. habentibus quoddam Consilium particolare, *dissimiliorum* nuncupatum, ad quod pertinet examinare negotia propria in comitiis, seu Capitulo generali, seu provinciali, ad quod utper universa Religionis, vel provincias representationem pertinet jus determinandi, & statuendi.

Et quod ab hujusmodi refectionibus filiorum, vel artinetum Decurionis, seu Consiliorum defuncti concedatur appellatio, expeditis dispositionibus habetur in l. 1. 2. Cod. de Decurionibus lib. 10. & l. 1. c. de potior. ad manuam nominan. eod. lib. 10. & docet quotidiana praxis in Sac. Religione Hierosolymitana, in qua solleto aliquo admitti ad habitum militarem justitia, prius illius qualitates, & requista examinari in Assemblea particulari proprii Prioratus, deinde de hoc agitur in Consilio ordinario, itaque gravante, recurrunt ad Consilium complectum, a quo etiam appellatur, seu recursus habe-

- haberet ad Capitulum generale, ac etiam demum ad Summum Pontificem, & Sedium Apostolicam, ex iis, qui haberent in pluribus Melvetianis hoc eod. sit. & hunc respectice dicebam esse calum, quia quod Confiliū particulare, vel fere creatum, comparandum esset Assemblea, in cuius potestate repotitum non esset aliquem ab habitu asequectione rejecere.
- Verum reflectendo ad veritatem, termini non videbantur similes, quoniam in dicta Religione, cum ut plenum admittendi fini pueri, vel adolescentes, in quibus non queritur de animi doctibus aliquique partibus personalibus, sed principali infusum super naturali qualitate nobilitatis, & puritatis languoris formiter iustificata per probationes publicas, & processus, idcirco non intrat dicta ratio extrajudicialium informationum & notitiarum, & successivē altera impracticabilitas, seu inconvenientium ut supra, unde non bene ab uno casu ad alterum arguere licet. Ac etiam quia in dicta Religione statuta sunt arctativa, ita ut in eius facultatione sit denegare habitum iustitiae illis, qui bene & concilienter probant nobilitatem generalem cum puritate languoris, aliquis requirit per habilitatem, quod fecit est in illis casibus, in quibus huicmodi statuta verius sunt facultativa potius quam arctativa, praesertim vero istud individuale statutum quod supponit qualitates ut supra ab eo desideratas, & tamen hoc non obstante reponit in arbitrio Confiliū generalis admittere, vel respire, & sic termini non videbantur similes, unde propterea resolutio non improbabilis visa est, quoniam cessante probatione, vel vehementi summo odii & malevolentia, seu irrationabiliter ob alienam complacentiam, ita docet communis praxis, atque alias materia videtur impracticabilis, tam in Communitate Civitatum quā etiam in Collegiis scientiarum & piarum quoq; Societatum & Congregationum cum similibus, dum maxima parte ret invenientia, & scandala necessitas publicandi, & probandi causa exclusionis ob animi defectus, ut latius in d. Reg. Confortis.
- M E L E V I T A N A**
SEU VALENTINA HABITUS
PRO FELICE DE MIRO
CUM RELIGIONE HIEROSOLYMITANA.
Causa defensio per Rotam pro Felice.
- De nobilitate generosa necessaria ad habitum militum iustitiae Religionis Hierosolymitanæ, quomodo probari debet, Et quatenus iuxta consuetudinaria probata sit, an illi obstat, seu prejudicet qualitas patriæ, quia nemp̄ sit pars locus, seu Baronialis, sive quod non habeat separationem Nobilium à popularibus; Et de cibis honoratis Hispania, An dicuntur habere nobilitatem generalem sufficiens ad hunc habitum obtinendum; Et incidenter de qualitate Baronali, si in seconde plurius nobilium Civitatum & locorum Regni Neapolitani aliarumque regionum, quod nobilitati prejudicare non debet.

S U M M A R I U M .

- 1 Facti series.
- 2 Quo laterum nobilitas requiratur pro habitu militum iustitiae in Religione Hierosolymitana.
- 3 Reputatio caue.
- 4 Ejusdem causæ extina.
- 5 Quid expedit ubi canonizata est nobilitas per viam judiciale invita Religione.
- 6 Sententia ejusdem Religionis attenduntur super nobilitate.
- 7 Quomodo probetur nobilitas ad effectum habitus.
- 8 Generaliter nobilitas probatur per teſtes de publica voce & fama, & communis reputatione.
- 9 Locus in quo non adſit formalis separatio nobilium, non casus nobilitatem generalem.
- 10 Summa felicitas est nasci in Civitate, atque ita faciliter probatur nobilitas.
- 11 Sed etiam nobilis nascitur, & incolatum habent in Villis & obscuris locis,

- tando statutum profectus non est habitus susceptionem, unde fuit vitoria sine effectu, & quem exitum plures practicaveri in similibus controverſis, quod scilicet rejecti per Religio- nem, obtenta in gradu appellationis per Roratum lucis nobilitatis canonizatione, ac declarata iuſta rejectione, uxorem duxerunt, seu alias habitum sufficerere non curarunt, ita successoribus viam pararam relinquendo, cum reverā nimis infelix de facto sit conditio ingredientium per hanc portam.
- 6 In his autem disputationibus actum solum fuit de dictis quibus latiter rejectis, praesupposita nobilitate aliorum duorum laterum, utpote canonizatorum per sententias ipsiusmet Religionis in proprio attendendas, ut apud Buratt. dec.355. n.1. Quare de dictis duobus aliis distincte agendo, quatenus pertinet ad primum de *Alberola*, per teſtes depoſitiones de publica voce & fama, & communis reputatione conſtabat concludenter illos de *Alberola* semper vixisse a tempore immemorabili cum decoro & splendore, nullam tam penitus exercendis eisque suffici habitos & reputatos pro *Idalgis* & nobilibus cum similibus notorios ab eodem immemorabili tempore uifitatis, quam speciem probationis sufficer pro habitu iustitiae in hac militia firmatur apud *Calval*. dec.68. *Buratt.* dec.357. *Merlin.* dec.167. *Durant.* dec.294. dec.248. & 290. post secundum volumen conf. *Farin.* dec.551. p.4. & in aliis, & praesertim in dictis decisionibus coram *Merlino* & *Durano*, agitur de *Idalgis Hispaniarum* cum aliis in hujus causa decisib[us].
- 8 Et generaliter quod nobilitas probetur per teſtes de publica voce & fama & communis reputatione, Bart. in l.1. n.101. C. de dignior. l.12. *Felip.* in c. super eo ille secundo. n.5. de tribus. *Covart.* l.1. var. c.16. n.19. *Menoch.* de arist. *caſu* l.170. nu.4. *Scraph.* dec.207. n.5. *Mantica* dec.317. n.2. *Capyc.* Later. *confut.* l.29. n.32.

Non impugnabantur haec per Religionem, ac scribentes pro ea, fed refudabat difficultas in qualitate loci, à qua supponeretur huicmodi familiam originem trahere, adicta Villa scilicet Baronali *De Xebea* non habente formalem separacionem nobilium à popularibus, quia cessante, hujus Religionis mos est non reputant nobilitatem generalem ab huicmodi habitu necessariam, ut habetur apud *Rojas*, dec.148.

Pro huicmodi obiecto removendo, scribentes pro Felice plures dabam reponentes. Primo felicet, quod licet prima felicitas sit nata in Civitate, quoque longe facilis nobilitas probetur per incolas Civitatum, quam per illos Oppidum, seu Villarum, ut apud *Tiraquell.* de mobilis. c.12. in principio. *De Marin.* ref.146. lib.1. num.3. Nihilominus haec est quadam mala presumptio exigens majorum ac diuiriōrum probationem, non tanquam potest presumptio juris & legitime probata sit, ut advertitur etiam apud *Rojas* d. dec.18. quoniam deficiens separatio nobilium à popularibus, reddit quidem longe difficulterem hanc probationem, magis rigorosè desiderari solitam; Idemque ubi agitur de loco Baronali quavis dictam separacionem habente ob sinistris suspicione, non tanquam tollere potest veritatem, ubi ad diversos effectus.

Ad id probandum adducem *Sacram legendam Breviarium* in die commemorationis S. *Benedicti*, qui dicitur *Nostre nobilium parentibus ortu*, cum tamē supponatur dictum locum huicmodi separacionem non habere. Ac etiam pondebant ea quae dicuntur per Octavium Marchesinum antiquum, aliquatril tamē maledictum Scriptorem Neapolitanum super familiis illius Civitatis luci proditum per *Borelli in defensione eandem familiarum*, ubi in proximo agendo de moribus Germanicis, & Galliæ, dicit, multas nobiles & generosas familiæ abhorserit vita in Civitatibus, ubi upore legi magis rigorosa subiecti, quandam quodammodo exequitatem cum popularibus pati coguntur, libertini viventes in villis & castris, ubi naturali libertatem facilius exercunt, ab illo obfuso & ignobilis populo quodammodo exigentes, sequendo dictum *Julii Caesaris* relatum per *Tiraquell.* de nobilit. cap. 12. num.2.

Vetus reflectendo ad veritatem, de his fundamentis validè dubitabam, quoniam quatuor pertinet ad exemplum S. *Benedicti* per faciem legendam, designatur quidem locus materialis nativitatis, accidentaliter tamen, quia parentes, vel tamquam Domini loci, vel ex alio accidenti ibi morantur, seu de pluribus Regibus & magnis Principibus habemus in villis & obscuris locis ortu habitibus, potissimum quia Sacra Scriptura mos est titulum nobilis non attribuendi viris privatis, sed filium illis, qui locorum Domini & de Magnatiori ordine essent; Idemque ponderabam quod

dicitum usum Germanicas, & Gallias, aliarumque regionum, vel quia feliciter persone alias nobiles in huicmodi villis & obscuris locis vivant occasione dominationis corundum locorum in feudum, vel allodium. Vel quia corum majores taliter dominationem habuerint, sed postmodum amiserint, non intermixta habitatione, ut exemplificari potest in illis de familia *Justiniana* adhuc viventibus in Insula *Chienſi*, cuius dominationem ante Turcarum occupationem habuit cum similibus. Vel quod nobiles Civitatis ob dictam vivendi libertatem, ob alia accidentia, incolatum in huicmodi locis elegent. Quibus circumstantia cesantibus posse impossibiliter est ut abepleborum mixtura nobilitas generosa per quatuor latera perfici, & conservari poterit.

Licet enim nullus fieri videatur locus, in quo de facto non adiunt personae nobiles, vulgo nuncupata *Gentilominis*, Nihilominus ita dicunt quodam privata nobilitas loci discretiva ad ignobiles & plebeos, ad effectum obtinendi quadam officia, & honorificientia plebeis incongrua; Sive ad effectum obtinendi exemptionem a numeribus personalibus & fordistis, ad quae de jure soli populares tenentur. Sive ad effectum obtinendi exemptionem a penis ignominiosis, pura furcarum, tritemum, vel futilgationis, cum similibus ad quos effectus sufficit etiam nobilitas artificialis, seu quæfita per gradus in literis, vel in armis, juxta ea, quæ de huicmodi ordinaria & inferiori nobilitate habentur in *Venafina* praeminent. hoc eod. tis. disc.35. Ac etiam in *Fulgina* disc.30. super nobilitate refutante ab officio Decurionis, seu Consulari, cum similibus, fecit autem ad effectum nobilitatis generosa, & quæpro hoc habuit militari necessaria effit.

Quare solidum ac tutum videbatur motivum à Rota admissum, quod haec familia descendenter est familia *Alberola* Regni Aragonie, in hoc loco remanata occasione recuperationis hujus Regni Valencia per Regem Aragonie cum milibus Aragonibus & Catalans, quorum magna pars *Maris expulsi*, ibi remansit, & domicilium contraxit, ob distributionem eius ab eodem Rego factam de bonis recuperatus à d. Maurorum manibus.

Non negabatur ex parte Religionis certa & notoria nobilitas generosa dictæ familie *Alberola* in Aragonia, sola vero quæfita erat facti super identitate, quam scribentes in contrario contendebant probandam esse cum descendencia ab eodem fratre, ex collectis per *Menoch.* conf.171. *Otho.* dec.151. & frequentier in materia fideicommissaria, seu altera iuris patrocinato, praefectus dec.71. cum pluribus eq. & 139. post Vivianum de *Preparatoria*, ad effectum succedendi in fideicommissio, majorauit, vel jurepatronatus ordinatus pro illis de familia, ut dicit de fideicom. in *Romanâ primogeniture de Capucinis*, ubi ex professio de hac materia identitatis familie ad diversos effectus.

Ad hoc objectum dilucidum, ac tollenda equivoqua, quæ per varietatem autoritatum & decisionum in propria de facili sumi videntur, dabam scribentes in ista causa eadem causam distinctiones ponderantes in discutitu edito pro veritate in dicta *Romanâ primogeniture de Capucinis*, subtit. de fideicommissi. Quod scilicet, aut agitur de huicmodi probatione ad effectum succedendi in fideicommissis, primogenitura, & majoratibus ordinatis ad favorem illorum de agnatione & familia, vel effectiva, ut in dubio est presumptio, vel etiam contentiva. Et tunc juxta ibi latius deducta, admittebam probationem de publica voce & fama cum foliis administricis genericis refutantibus à similitudine cognomini & insignium non sufficeret; Idemque admittebam procedere in iuribus honorificis, in quibus licet non agatur de interestibus butali & successivi de successione in iuribus, adhuc tamē continetur tertii praediti iuris, id est scriptorius procedere, cum onere tamen majoris, vel minoris probationis concludentes, prout subjecta materia, seu ratio praediti alterius, pro iuris prudentis arbitrio postulat, ut tunc iuris patrocinato, in cujus terminis agitur in dictissimum post Vivianum, ac habetur actum in sua materia sub tit. de jurepatronatus, praefectus in Pistorien. & in aliis; Sive ubi agitur ad effectum admissionis ad fedilia, aliquo publicos honores Civitatis, quibus illa familiæ gaudet juxta casum disputatum per Capyc. Latr. confut. 128. cum seq. cum aliis in dicta *Romanâ primogeniture de Capucinis*.

Aut demum de hoc agitur ad effectum honorificum alterius in specie non prejudiciale, prout est id admissionis ad habitum militares, alterius in iuris principibus nobilitatis in genere pro solo adimplemento requisiuti ad id necessarii, seu justificazione qualitatis, absque eo quod ius alterius proxime lœdat, ut lœdat in casibus praecedentibus. Et tunc, ut allegans huicmodi identitatem, non bene

& concludentes probat ejus generosam nobilitatem de per se, & independenter à collonello, seu familia libi existente, sed ab aliis nobilitate suam quoque ex sola ratione identitatis deducere praetendebat, & illo eafe identitatem magis conciderent & rigorose probare debet, quia est principale fundatum suæ intentionis.

Aut, ut in praesenti, familia unius loci de per se, & independenter ab altera in alio loco cōmōrante, bene & concludentes probat ejus generosam nobilitatem, solam verò obstat objectum relata in a mala qualitate locis originis, vel domicili, unde propter ea, non pro fundamento intentio-

procedere, quando ista circumstantia deduceretur pro principali fundamento & probatione, fecis autem ubi pro admīnicio aliarum probationum, quoniam etiam sola imbuſatio, seu hominatio ad hujusmodi officia nobilia magnum est nobilitas administricum tanquam species habilitationis, & quia non nisi nobiles & qualificati ad ea nominari, seu imbuſulari solent, ut ex Bart. in l. matriculam, n. 3. C. de agentibus, lib. 12. & alius Fab. Ann. conf. 80. n. 7. & conf. 94. n. 1. cum seq.

Accedente etiam juris presumptione, ut in dubio pro nobilitatis carnationis sit recipiendum, Bald. conf. 129. l. 2. in fine, Menoch. conf. 227. n. 2. cap. eq. Rovit. conf. 83. n. 9. & 10. l. 1. & conf. 21. n. 8. l. 2. Fab. de Ann. d. conf. 80. n. ultime, & conf. 88. n. 32. Rota apud Caval. dec. 420. in fine. Non tamen haec satisfaciunt Agentibus pro Religione, ex eo quod id concluderetur ex probationibus factis in Cūria magis quam coram Commissariis, unde illas habebant nimium suspectas, juxta illas Religionis confundentem non admittent, alias probationes, nisi illas, que fierent per ejus Commissarios.

Quia verò inter objecta que ut supra dabuntur lateri de Alberola, erat illud qualitas patria, Tum ex eo quod esset parvum Oppidum non habens formalem separationem nobilium à popularibus, Tum etiam quia effet locus infedatus, & Baronialis; Hinc proinde pro hujusmodi etiam objecto removendo, cum non adeo difficultate haberem notitiam mortuorum Hispaniæ, vel respectivæ singularium ejus provinciarum, ad convincendum hanc erroneam opinionem, adhibebit ea que in praxi habemus in Civitatibus, Oppidis, & locis quanvis generosam nobilitatem producentibus in Regno Neapolitano, que infedata sunt & Baroniali, non tamen ita accidentia, quae identitatis probationi obstat, sicut casum, de quo in dicta Pistorie, Jurisprud. sub tit. de Licepar.

Maxime ubi ultra dictum administricum resulant ab identitate nominis & insigniū, accedit alterum proximum & verisimile, quod aliquis de familia unius loci originaria alibi occasionaliter radices emiserit, ut in praesenti bene verificatur, ab dictam occasione militum Aragonensem, qui eorum regem pro expulsione Maurorum comitavit, fuerunt, ibique remanerunt, ut communiter tentant Hispaniæ choris, quibus deferendum esse in specie nobilitatis, sed identitatis familiæ habent apud Fab. de Ann. conf. 88. n. 67. & 33. & per Rot. in Auximana seputre de Cimis 28. Maii 1646. coram Arguelles, atque revera quoad istud latus Agentes pro Religione quodammodo dabant manus.

Majus igitur, ac pœnitētia difficultas fuit circa alterum latus de Aquæ, dum probationes concludebant solum qualitatem Civis honorati, quam ut supra acriter contendebat in proposito non sufficere ad nobilitatem generosam pro hujusmodi habitu militari necessariam, quamvis sufficeret, quod in partibus, seu regionibus ex quibus constitutum est illud Regnum, quod alias Sicilia citra Baronia, seu Apulia, num Napolitanum nuncupatur, plura dominia exorta fuerunt, in quibus five iuxta unam opinionem à Longobardis, five iuxta alteram à Græcis in illis officiis, qui deputabantur per Imperatorem Constantiopolitanum in iis partibus, quae praeterea virtus mare Hadriaticum continebant sub dicto Imperio, introduci, coepertur illi tituli, Principum, Duxum, Marchionum, & Comitum, quos hodie utque in abutim adeo frequenter habemus, & sub qua dominiorum, ac titulorum divisione Normandiæ, viæ Longobardis & Græcis, demum hanc regionem possederunt rei viri alios, ac supremi Principes cum Regalibus etiam majoribus a quoconque alio independenti, ita ut essent toti Principes supremi, quot erant Principes, Duxes, Marchiones & Comites, eo modo quo nunc sunt in Italia illi Principes absoluti, quos Potentatus vocamus, frequentius verò in Germania, & qui iuxta opinionem Freccia de Juf. feud. l. 1. de origine feudorum habebant sub Baronem tanquam milites electos, & bene meritos primi ordinis, quibus parva oppida & castra, concedebant, vel in feudum, vel in quadam feudorum adhuc non introductorum specie, seu imagine, e modo quo hodie praefata Italia Duxes habent etiam sub feudis, Comites, & Barones.

Cum autem, vel iuxta unam opinionem Rogerii Primus Normandus auctoritate fuit, & de facto, Apulia, seu Italia Regis nomine usurpasset, vel iuxta alteram magis receptam, Rogerius Secundus Sicilia Comes auctoritate Anacleti Antipapæ, obtenta etiam postmodum confirmatione Innocentii II. Regum nomen assumento, utriusque Sicilia circa, & ultra Pharam Rex effectus est; Hinc sequitur est, quod five de jure, five de facto ac vi bellicæ, Illi Principes, Duxes, Marchiones, & Comites, qui prius jure liberti alio, ac supremi Principes Civitatis, ac ditiones possidebant, ita Regem in supremum agnoscere coeperunt, quod solum alium dominium, ac maiorem superioritatem, quam hodie vulgo vorarunt, reservatis Regi aliquibus Regalibus majoribus, ut praeternit illi jus indicendi bellum cum similibus, retentis per eos reliquias Regalibus cum mero & mixto Imperio, ita ut Principum quoque partes ac figuram continuerint, dictos inferiores Barones sub se habentes in quoque vel extinxisti illi lineis, vel ex tempore & bellorum coniunctis immutationibus, illi prima dominations finem habuerint.

Licet enim opponeretur, quod solus concursus sine obtentione & exercitio non sufficiat, Replicabam tamen objectum

Transitum autem faciente dicto Regno à Normandis, prius ad Svevos, & deinde ad Gallos Andegavenses, sub unis, vel alii, ad instar fortè morum, & usus Germaniz, & Gallia, eadem dominations ita subordinata Regi, sed adhuc in figura Principum introductæ fuerunt in personis foliū qualificatis, puta filiis, & fratribus Regum, seu alias de sanguine Regio, ut erant Duxes Calabria, Principes Tarentini, Comites Litis, Domini honoris Montis S. Angeli, & similes, ita ut quilibet ex his dominionibus integras provincias, & plus complectetur, quilibet etiam eorum dictos inferiores Domicellis, seu Barones, aut subfeudatarios habent; Deinde verò paulatim, praetrium versus sub feminis dominionibus Reginam Joannam primam, & secundam, ita prærogativa feudorum qualificatorum, ac dignitatis, cum predictis titulis Principum Ducum, Marchionum, & Comitum transitum facere copit ad nobiles privatos, qui in literis, vel armis conspicui, seu ex aliis fortè parum dignis causis in summo favore constituti, ad hunc diversum statum transitum facere coepert; Adhuc tamen rarus erat hujusmodi Titularum, ac feudatariorum dignitatis usus, illique in magna potentia, & exiftimatione continuabant, adeo ut cum ipmet Rege eorum aliqui bellum inire, pacemque tractare conliverint, unde propter meriti etiam nobiles, & conspicuae Civitatis hujusmodi Principes, Duxes, Marchiones, vel Comites juxta primam, secundam, vel tertiam speciem habent, quia dum quodammodo Principum figuram adhuc gerebant, ita ipsa Civitates erant capita, & Metropoles totius ditionis ex integris ponè Provinciis constituta, contineantur quoque sub termino, seu vocabulo subfeudorum ut Baronum, & Domicellorum inferiorum, quia eidem de castris, & parvis oppidis subfeudabantur; Unde tradunt historiæ, vel traditiones, quod plerique ex modernis Regni Titularis, qui hodie magnam figuram facere fatigunt, ita feuda possidere ceperunt, quia scilicet tanquam hujusmodi Principum, & Ducum militis, vel gratiæ familiæ, ab eis de aliquo castro, vel parvo oppido inventi fuenterunt; Tractauerò temporis ex Regis motibus, ac dominionum varietatibus, penè in totum ita, vel numerum dicti sibi antiquis magnis, & conspicuis dominationibus, Hinc sequuntur eti, quod nobiles, & conspicuae Civitatis, seu qualificata Oppida, que prius dictam Metropoliticam figuram faciebant sub magno Princeps, ob factus calum deviationis, vel ob lineas finitas, vel ob rebelliones, & felonias, iure feudorum emptiionum condidi coepert, cuique pecuniam habent, melioreaque conditionem facient, necnon cum nimia facilitate, villy-que prelio multiplicari coepit utrius titulorum, & dignitatum, adeo ut parva magnis, atque quaero rotundis exequata fini, quoniam eodem iure cententur penè irridibiles Principes, Duxes, Marchiones, & Comites illorum catrorum, & parorum, quia prius de Civitate majorumque ditionum, & Principatum districtu, & excedentes per ipsos Principes, Duxes, Marchiones, & Comites familiariis concedi solebant, ac sint illi earundem Civitatum, & locorum dominantium; Atque exinde sequuntur eti, ut omnes Civitates, Oppida, & loca dicti Regni hujusmodi feudalem, ac Baronalem qualitatem habent, vel habuerint, dum de facto in Regno predicto longitudinis miliarium 450. latitudinis 140. & circuitus 1468. & quod constituitur ex 143. Civitatis ex quibus 121. sunt Episcopatus, & 22. Archiepiscopatus, & alii 1830. circiter Oppidi, castri, & locis, iohim quæ draginta, circiter Civitatis, & Oppida hodie sint abhinc Barone sub immediato gubernio Regis, & ut ibi dicitur de Demanio, Atque ex his, adhuc sub judicis est, an duarum, vel trium pretento subfert necne, quod hujusmodi plaga non ferenter, reliquis omnibus eandem plaga patit, & que facta calu deviationis, in hoc statu ex propria industria, & sumptu conservantur, quia nempe illi iure prælatiis quod ibi conceduntur, ipsa Universitates se redemerint, atque provocando ad denarium solvere illud pretium, pro quo infeudatio concessa erat, vel imminebat; Igitur nimium evidens fabula est, ob feudalem, ac Baronalem qualitatem locorum ita generaliter, ac indefinite exiftimare, conspicuae Civitatis generosam nobilitatem producunt, exequante illis obfervi locis, quæ ex eorum conaturali qualitate Domicellis, ac inferioribus Baronibus per ipsos Principes, & Duxes concedi conliverint, Atque in hoc veratur ignari vulgi error manifestus, quoniam ita Civitates faciebant illam figuram cum suis Principibus, Duxibus, Marchionibus, & Comitibus, quemadmodum faciunt illæ quibus hodierni Italia Principes, & Potentatus notarii, ac titulum defuncti, habendo sub se tanquam proprio

districtu, & comitatu inferiora loca, inferioribus Domicellis, & Baronibus concedi folita, & pto etiam in statu Ecclesiastico penultimo seculo penè omnium magis conspicuarum Civitatum conditio erat sub propriis Principibus, vel Tyrannis; Ideoque plures occasione confundendi in hac nobilitatis materia pro hujs militia habitu suscipiendo, vel ad alium similem effectum dicere conliveri, quod non modernus, sed antiquus rerum status, ac Civitatum, & locorum antiquæ qualitas, & conditio spectari debent, non autem ita moderna accidentalis; Et cum hac distinctione materia regulanda videtur.

ANNOT. AD DISC. XXXII.

cum seqq.

D E materia istorum discursuum pro admissione ad habitum iustitiae in Melcivitana Religione, infra, disc. 49. & de ita Religione in opere Italico Doctoris Vulgaris, sit. de Regulari, cap. 46. & praetertim in casu, de quo, disc. 34. introducta causa in Rota coram Vicecomite, factisque probationibus sub die 19. Martii 1673. prodiit resolutio pro canonizatione nobilitatis hujs familie, pro casibus futuris, cum lite pendente obserbit ille, qui habitum suscepere volebat.

MELEVITANA, SEU HISPALENT.
HABITUS.

PRO ANTONIO DE VALENTINA,
CUM RELIGIONE HIEROSOLYMITANA.

Discursus pro directione cause pendente
in Rota.

De eadem materia nobilitatis generosæ requisita ad militiam iustitiae in Religione Hierosolymitana, & an illi alijs probata obserbit qualitas, seu exercitum mercaturæ, & quando. Et de alio requisito puritatis sanguinis quomodo iustificari debeat. Et an & quando admisso germani fratri ad consilium militiam eadem requisita exigentem, firmet statum, & inducat justificationem requisitorum.

S U M M A R I U M .

- Facti series.
- Resolutio super puritatem.
- In Religione Hierosolymitana ad habitum iustitiae non admittuntur descendentes ex sanguine impuro infidelium.
- Importans non presumitur, sed quilibet certetur purus ex ipso quod non confitetur de impuritate.
- Teses de publica voce, & fama, & reputacione probant.
- Quomodo debeat esse probationes impuritatis.
- Libelli famos, & occidi non attendendi.
- Teses circa impuritatem debent allegare certam causam scientie, alijs non probant.
- In materia nobilitatis non suffragatur juris presumptio, sed etiam allegans tenetur probare, quia nobilitas non presumitur.
- Quomodo probetur nobilitas.
- De antiquo sibi armorum.
- Uncus testis admittuntur probat.
- Non dicunt exerceri mercaturam in rebus propriis.
- Agricultura in bonis propriis non praeditat nobilitati.
- Quando mercatur a prejudicet nobilitati, & quando non.
- In Gallia, & Hispania semper prejudicat.
- Declaratur.
- Nobiles Genueses, & Florentini exercent mercaturam.
- Declaratur item, quando mercatur prejudicet nobilitati, nece.
- Quis dicatur artifex, & alicuius artis professor.
- Sententia lata pro nobilitate, vel statu ad favorem fratris anfaciat ius quod alterum fratrem.
- Quid econverso in casu sententia prejudicabit.
- An conclusio, de qua n. 21. si practicabilis.
- Sententia inter alios si non praeditat, facit adminiculum.

Cupiens Antonius de Valentia Hispanus suscipere habuit militum iustitiae in Sacra Religione Hierosolymitana, obtinuit in forma confusa fibi deputati Commisarios, qui ex officio informationes recipiebat super requisitis sue nobilitatis, & puritatis fanguinis. Cumque dicti Commisarii reuoluerint omnia fibi videri sufficienter iustificata, aquo conformis quoque fuisset relatio aliorum Commissariorum, quos deputavat Assemblea, seu Consilium provincialis Prioratus Cafelaria, & Legionis, idcirco eadem Assemblea dictas iustificationes approbavit. Iis autem transmisso ad M. Magistrum, seu eam lingua, due prodierunt in utroque Consilio, Ordinario, & completo contraria sententia per plures difficultates habitas in omnibus quatuor lateribus, tam circa nobilitatem, quam circa fanguinis puritatem, de quae ob antiquam Maurorum, & Judeorum institutam in Hispania magis, quam aliis inquietu foleret. Unde interposita per Antonium a praefatis sententiis appellatione, & commissa per Signaturam Sanctissimi cauila in Rota coram Cerro, habitoque juxta laudabilem stylum, Advocatum, & causa Patroni congregata fuisse ejusdem causa directione, concorditer concilium fuit super puritatem puritatis, cum concorditer per Farin. q. 103. n. 24. & in his terminis Escobar, de nobil. puritate, p. 2. q. 1. de Schol. s. f. libellis ferentibus per totum. Aliqui vero teles nullam scientiam causam reddebant, omnino necessariam, cum aerigeretur de rebus, que non percipiuntur sensu corporis, sed constitutum in judicio intellectus, ut advertitur dec. 294. n. 11. & dec. 294. p. 1. rec. 7. dec. 71. n. 3. & p. 3. Ac etiam quia deponebant dubitaverit, quod scilicet si familia efficeretur in uno loco, aefficeretur fuscus, secus autem si de altero, Unde propterea nullum reverba probations gradum constituebat, nequod probabilius suppositionem sufficiens.

Difficultas igitur tota residebat circa alterum requisitum generosae nobilitatis omnium quatuor laterum, patris, matris, & utriusque avie, circa quam juris presumptio non suffragatur, sed petens administrationem gravauerit onere probations, cum nobilitas non sit qualitas, que presumatur, ut ex Bald. in l. in actionibus. §. plane. C. de istem iuram. Tiraq. de nobil. §. 10. m. 73. Menoch. 16. presump. 60. Fab. de Ann. conf. 20. n. 1. Rot. dec. 72. n. 3. p. 4. rec. tom. 2.

Videbatur autem per tales aliae administrula in omnibus lateribus, bene, & sufficienter iustificari, quod hujusmodi familia nobiliter, & splendide vixerint more aliorum nobilium Civitatis, absque eo quod adest memoriam super exercitio aliquius artis mechanicae, seu viles ministerii, cum communia fama, & reputatione, quod sumit ad probatioem nobilitatis, juxta authoritates, & decisiones, de quibus in aliis Melevitana, seu Valentina habitus, disc. 294. So. 1. q. 1. super duos cadere videbatur dubitari; Primo quod unicus tantum tellus bene concluderet de antiquo usu armorum, seu insigniis cognitorum a tempore immemorabilis in lateribus arie paternae de Areccilla, & matris de Alzaga, cum reliqui testes deponentes relativè ad quadam literas executoriales a pluribus annis defuerint obstantes, unde propterea non videbatur adeo circa illud requisitum illa concludens probatio, quia concurrebat in aliis lateribus.

Quod primam, cum illud sit objectum in dubio non presumendum, idcirco intentio allegantis puritatem regulariter fundata dicunt in sua praesumptione juris, eo ipso quod per obiectorem de impuritate non docetur, ut in specialibus terminis admissionis ad habitum illius Religionis habetur dec. 494. p. 1. rec. 2. & 333. n. 1. p. 2. que etiam apud Gregor. dec. 498. Et generaliter, ad effectum satiscientem Statutus Capitalorum Hispaniae rigorose etiam hoc puritatis requisitum exigentibus, plene habetur apud Merlin. dec. 468. & in Cod. duben. dimid. portionis coram Matis, dec. 319. & 333. p. 1. rec. ubi latè concordantes.

Claruit vero ob dilectionem probacionem, Unam scilicet per testes de publica voce, & fama, & communia reputatio, quam speciem probacionis receperimus illi in propria sufficiere, ut in eidem proximè allegatis decisibonis; Et alteram, quia ejusdem Antonii germanus frater adhuc fuerat ad habitum iustitiae in militia S. Jacobi de Spata, ad quem effectus eadem qualitas puritatis fanguinis requiri prævia eadem inquisitione; Quidquid enim sit de puncto, an admissio germani fratris hujusmodi militias firmet statim, ac inducere requisitorum iustificationem respectu alterius fratris, de quo habetur infra altero requisito nobilitatis. Indubitate tamen dicebam, quod ubi etiam quod dictum alterum requisitum id non sufficeret, fatis abundaret quoad illud, cuius affectus praesumptio juris ut supra unde non urgat illud concidentibus probacionis onus, quod incumbit in altero, & consequenter sufficit, ut exinde relinquit admiculum dicta praesumptionis coadjuvare. Multo magis dum illud non erat unicum, quoniam confabat de admis-

ione personarum de eadem familia, & sanguine respective ad Capitula Cathedralium. Ac etiam stante dicta probatione per famam, & communem reputacionem, ac stante dicta admissione per assembleam, seu Consilium rationale in loco, quod et validè existimandum, ut infra, unde causa videbatur omnino planus.

Et quoad alteram partem evacuationis objectorum, dicebam, quod stantibus probationibus, & administris super puritate, contrariae probationes habentes resistentiam regulæ, seu praesumptionis legalis, esse debebant omnino prepondentes, ac suffocantes illas puritatis, ut advertitur dec. 494. n. 12. p. 1. rec. 29. tandem fundamentum suffit periculorum, dum itabilitas, & supra contentantur sola probatio ne per famam, & probabilem suspicionem.

Impudens autem consilium ceterebat illud, aliquorum ex nostris, astutis disputationem validitatem, & sufficienciam hujusmodi exhortantibus novi Statuti, cum ita non levis induceret suspicere de notiorum iurium diffidencia, que vere non aderat. Dabatur etenim quidam libellus porrectus sub consilio nomine eius, qui per lex mentes anteas obserbat, omnino animosus, & compotitus per apertum inimicum ad formam libelli famosi, qui probatio penitus indigna erat at text. in l. C. de libellis famosis, cum concord. per Farin. q. 103. n. 24. & in his terminis Escobar, de nobil. puritate, p. 2. q. 1. de Schol. s. f. libellis ferentibus per totum. Aliqui vero teles nullam scientiam causam reddebant, omnino necessariam, cum aerigeretur de rebus, que non percipiuntur sensu corporis, sed constitutum in judicio intellectus, ut advertitur dec. 294. n. 11. & dec. 294. p. 1. rec. 7. dec. 71. n. 3. & p. 3. Ac etiam quia deponebant dubitaverit, quod scilicet si familia efficeretur in uno loco, aefficeretur fuscus, secus autem si de altero, Unde propterea nullum reverba probations gradum constituebat, nequod probabilius suppositionem sufficiens.

Difficultas igitur tota residebat circa alterum requisitum generosae nobilitatis omnium quatuor laterum, patris, matris, & utriusque avie, circa quam juris presumptio non suffragatur, sed petens administrationem gravauerit onere probations, cum nobilitas non sit qualitas, que presumatur, ut ex Bald. in l. in actionibus. §. plane. C. de istem iuram. Tiraq. de nobil. §. 10. m. 73. Menoch. 16. presump. 60. Fab. de Ann. conf. 20. n. 1. Rot. dec. 72. n. 3. p. 4. rec. tom. 2.

Videbatur autem per tales aliae administrula in omnibus lateribus, bene, & sufficienter iustificari, quod hujusmodi familia nobiliter, & splendide vixerint more aliorum nobilium Civitatis, absque eo quod adest memoriam super exercitio aliquius artis mechanicae, seu viles ministerii, cum communia fama, & reputatione, quod sumit ad probatioem nobilitatis, juxta authoritates, & decisiones, de quibus in aliis Melevitana, seu Valentina habitus, disc. 294. So. 1. q. 1. super duos cadere videbatur dubitari; Primo quod unicus tantum tellus bene concluderet de antiquo usu armorum, seu insigniis cognitorum a tempore immemorabilis in lateribus arie paternae de Areccilla, & matris de Alzaga, cum reliqui testes deponentes relativè ad quadam literas executoriales a pluribus annis defuerint obstantes, unde propterea non videbatur adeo circa illud requisitum illa concludens probatio, quia concurrebat in aliis lateribus.

Quod primam, cum illud sit objectum in dubio non presumendum, idcirco intentio allegantis puritatem regulariter fundata dicunt in sua praesumptione juris, eo ipso quod per obiectorem de impuritate non docetur, ut in specialibus terminis admissionis ad habitum illius Religionis habetur dec. 494. p. 1. rec. 2. & 333. n. 1. p. 2. que etiam apud Gregor. dec. 498. Et generaliter, ad effectum satiscientem Statutus Capitalorum Hispaniae rigorose etiam hoc puritatis requisitum exigentibus, plene habetur apud Merlin. dec. 468. & in Cod. duben. dimid. portionis coram Matis, dec. 319. & 333. p. 1. rec. ubi latè concordantes.

Claruit vero ob dilectionem probacionem, Unam scilicet per testes de publica voce, & fama, & communia reputatio, quam speciem probacionis receperimus illi in propria sufficiere, ut in eidem proximè allegatis decisibonis; Et alteram, quia ejusdem Antonii germanus frater adhuc fuerat ad habitum iustitiae in militia S. Jacobi de Spata, ad quem effectus eadem qualitas puritatis fanguinis requiri prævia eadem inquisitione; Quidquid enim sit de puncto, an admissio germani fratris hujusmodi militias firmet statim, ac inducere requisitorum iustificationem respectu alterius fratris, de quo habetur infra altero requisito nobilitatis. Indubitate tamen dicebam, quod ubi etiam quod dictum alterum requisitum id non sufficeret, fatis abundaret quoad illud, cuius affectus praesumptio juris ut supra unde non urgat illud concidentibus probacionis onus, quod incumbit in altero, & consequenter sufficit, ut exinde relinquit admiculum dicta praesumptionis coadjuvare. Multo magis dum illud non erat unicum, quoniam confabat de admis-

Pars II. De Praeminentiis, &c. Disc. XXXIII.

Istud objectum de piano cessare videbatur, quando subficeret presuppositum agentium pro dicto Antonio, quod feliciter intres, que per Indias meritoribus, provenient ex bonis propriis, unde dicta extraficta, securatio non erat ad mercatoriam, ut revendant causam lucri, scens autem ubi bona propria profaciuntur elevatione, ten majori utilitate extrahuntur, atque ad alias regiones transmittuntur, cum zunc etiam in clericis, & perfidis Ecclesiasticis, tam facilius, quam regulares, quibus rigorosissime mercatura, prohibita est, ac paucis permittatur, nedium absque aliqua nota, seu probatio ponatur, que clero negotiatori imponeatur, sed etiam circa exemptionem ab oneribus, quam cleros negotiatori non obninet. Ideoque ubi praetertim ad maximum non est exercitum fonditum, & mechanicum ipsius personæ, certum est hujusmodi actum nobilitati non praedicari, ex perfornibus viribus, & meritis, vel dignitatis acquista, sed de naturali proveniente ex maximum statu, tunc nobilitas firmata in uno fratre dicitur probatoria in altero ex eisdem parentibus genito, quia dicitur sententia statu, que fuit usq[ue] o[mn]es, unde propriea recte intrat regularis textus in l. ingenium, ff. de statu hominum, ac limitatio alterius regule deducta ex textu in l. p[ro]p[ri]etate, ff. de re iudicaria, ut ex originali Angel. in auct. ut licet mar. & ann. §. 1. ver. 1. ad hec fine, in specialibus terminis nobilitatis Tiraquel. de mobil. cap. 17. num. 3. Afficit in Consil. prosequentes, l. 2. rubr. 21. num. 16. vers. 2. & p[ro]p[ri]etatem, & Rovit. conf. 80. num. 6. & 7. libri. Anna. for. 468. Pach. de patr. potestate, par. 4. cap. 1. n. 69. & 70. Decian. conf. 66. 3. Grat. de credito, l. 2. n. 2. num. 628. ubi quod nullus est, qui nescit. Aut agitur de mercatura minuta, & parva, que exercetur per seipsum, & prajudicet nobilitati, Aut de magna, que exercetur per famulos, & ministros, absque eo quod ipse principale more nobilium splendide vivens aliquo pacto seingerat in foribus, & mechanicis, & fecus.

Auditur tamen quamvis dicta distinctione sit regulariter vera, dubitari potest. Tum ex istis, que insinuantur apud Durand. dec. 294. n. 23, quod scilicet apud Hispanos, & Gallos omnis mercatura species reputatur nobilitati prejudiciale. Tum ex statuto religiosis registrato apud Rojas, dec. 148. in prima. 1. difformiter; Verum & hoc videbatur evitable in hac Civitate ratione ejus qualitatibus, & situationibus, cum sit magnum emporium, & portus navigationis Indianum, idque fatis probabilis videbatur conseruando particularis, dicta contraria generalis limitativa, que per dictos agentes praeponatur. Eodem modo quo in Italia habemus de consuetudine Gentilium, & Florentinorum, apud quos mercatura etiam cum actuali exercitio in mercibus feroci, & lange nobilitati non praedicat, & quo exemplo omnes utimur, ut apud Tiraquel. cap. 13. Dur. de dec. 294. & sic ad infinitas ex identitate rationis.

Præterea considerabam, item hujusmodi mercaturam maius quam sine taberna, & apotheca, aliquo forido exercitio, ad merces minutum vendendas, sed solum emendo merces ut in magna quantitate ad alias regiones transmiserint, seu alias opportunitate reverendarunt, importare posse aliquod nobilitati generosa, praedictum, quando id fieret pro principali; ac formaliter instituto, ita talis negotiatori eis vita tempore, vel saltem promissori parte in hoc ministerio velactare, unde mercatoris figuram faceret, atque pro tali communiter reputaretur tanquam illi exercitio principaliter addiciti, cum ita videtur ex ille ab ordine nobilium, ac se confundisse in diverso inferiori ordinis mercatorum, & fortius si deservitur in marcialia mercatorum. Secus autem si nobilium vitam queen, aliquorumque nobilitati more vivens, ut cum majori splendore ejus persona, & domus nobilitati concivatis, & augere posset, aliquam tuarum facultatum partem evagare, solus est in empionem mercium causa extrahendi, seu opportuniori tempore vendendi, id totum getendo per ministros, & famulos; Tum enim id nullatenus rale prejudicium canfaret videatur, Tum ex istis, que habentur apud Roman. conf. 422. Franck. & add. dec. 175. & 77. & 69. & 80, de quibus in Romana taxe Novisnorum 20. sub tit. de Regalibus ad materiam Vellizalium, disc. 98. de articulis, ut tales dicantur qui pro majori parte vite illi arti, seu exercitio tanquam ex principali instituto sunt addiciti, Secus autem si per aliquod tempus, & accidentaler, cum etiam nobilis, & magnates, in pictura, aliisque mechanicas oleum se exercere; Tum etiam quia vix hodie nobiliter, & splendide vivit pore cum solis redditibus, absque aliqua mixitura industria, que ita ordinata est sicut ad majorem splendorem, & melius nobilitati conservandam, ita docente communis ob-

MELEVITANA, SEU AQUILANA HABITUS

PRO PETRO CAPRINO

CUM SACRA RELIGIONE HIEROSOLYMITANA.

Causa disputatus in Signature gracie, & resolutus pro Petro.

De eadem materia Nobilitatis generosae, ejusque requisitorum pro habitu Jusitiae in Religione Hierosolymitana. Et quae species mercaturæ illi praedicat. Et aliqua de ordine tenendo in applicatione à sententia dicta Religionis ejusque Consiliorum.

S U M M A R I U M .

1. Facti series.
2. Quando utrumque Signature gracie, & justitiae cognoscas de meritis casas.

- 3 De privilegiis Regionis Hierosolymitanae circa appellations.
 4 Prohibita appellatione non censetur prohibita ad ipsum Papam.
 5 Quomodo intelligatur ordo generalis servandus in applicationibus.
 6 Ad Papam appellatur omisso medio.
 7 Quandoque admittitur haec appellatio omisso medio in Religionem Hierosolymitanam.
 8 Mercuria quando prejudget nobilitatis.
 9 Quando dicatus mercatura, O'ausando non.
 10 Ubi verba sunt equivalentia, & possunt importare mercaturam, ut alium licet, cui incumbat onus probandum.
 11 Privatio iuris quebus dictum importare panem formalem.

D I S C . XXXIV.

Cum Petrus habens duo, vel etiam tria latera matus, & curiusque avia jam probata occasione majorum ad habitum Hierosolymitanæ Religionis admisit, obtinuerit ab Attelio deputati Commissariis pro recipienti probationibus super latere paterno, & proprie familiæ, aliquem, qui dictum Commissariorum deputationi etiam contradixerant, cum finitima extrajudicialis relationibus, præterit vero ob exhibitionem cijudicata instrumentis, de quo infra, nomine citato, nulla causa cogitatione addita, curarunt per Mag. Magistrum, & Consilium ordinarium in forma extrajudiciali per literas demandari dictis Commissariis, quod ad ulteriori processu, ac probationum receptione admissibiliter. Unde propterea fentis idem Petrus te poterit gravatum, ab hoc precepto applicari, argue adiens Signatum Sanctissimum, obinuit committit cautiam in Rota, quia ob eis impetravunt mortem, ultiori prosequunt hucque non habuit.

In die vero disputatio habita in Signatura, nullatenus actum fuit de mortis negotiis principali circa sufficientem probationem nobilitatis necne. Licet enim haec utriusque Signatura Tribunalia solant, & velim de meritis etiam cognoscere, seu gaudijs, Attamen id procedit, quando signatur de communitate causa appellationis adversus judicatum, quod de sui natura effet executivum, & non admittetur appellatione sufficiens. Sive adversus tres conformes cum similibus, in quibus praetendent recitbi etiam appellatione sufficiens, vel de clauis translativa ratione iniustitia, & etiam in executivis, & privilegiatis appellationi locum aperit ex regula, quod sententia insuffia nungam se exequenda, quod in præsentis non eaefiat, cum ageretur locum de puncto ordinis, an silecet a dicto gravamine extrajudicialiter illato per Mag. Magistrum, & quique Consilium ordinarium appellari posset Papam, ejusque Cuiam omnino modo.

Quod scribentes pro Religione actites negabant, ex privil. Sedem Apostolicam ei concessis registratis in Constitutione 9. Pii IV. ubi disponunt, a fentis latis per iudices hujus Hospitalis, seu Religionis S. Joannis, appellantur, & nisi ad ipsum M. Magistrum, ejusque Consilium ordinarium esse, nisi ad ipsum M. Magistrum, ejusque Consilium ordinarium, & ab isto ad Capitulum Generale.

Et quanvis prædictor, his non obstantibus, tam in hujusmodi controversiis, super denegatione admissionis ad habitum, quam in aliis super mutationibus Dignitarum, & Commendarum, aliquid causis palliis appellari ad Papam, ejusque Curiam, cum etiam particulari hujus Religionis prerogativa, quod causa appellationem non committuntur per Signaturam Jufitiz, ejusque Prefectum, sed immediate per ipsum Papam, ejusque Signaturam gratia, ut constat ex pluribus causis Melevitan, de quibus hoc r. & in altero de beneficiis, & ex tñ Rota decisimis, ex extatatione, quod sublata, seu prohibita appellatione unquam intelligitur tubata illa, qui interponitur ad ipsum Papam, ejusque Sedem Apostolicam, cum per hujusmodi induita non cœlestant ligata manus ipsiusm Principis illa concedentis, ut apud Script. dec. 615. dec. 152. nu. 13. & seq. p. 8. rec. & frequentier, Attamen dicibant id procedere servato piafrato ordine, ten quodammodo ab inferioribus scilicet judicibus ad Consilium Ordinarium, & ab isto ad Consilium Completum, à quo deinde appellatur Curiam, omisso solum medio Capitali generali, ex eo quod illud de ratio celebrari solet, ejusque celebratio inserta est, cum pendeat à vita M. Magistri, unde propterea irreparabile est dammum appellantis, & sic rationabiliter istud medium negligitur, quia ratio non urgeat in aliis mediis, & supra.

His non obstantibus, cum sensu etiam veritatis, dicibam

pro eisdem pellibus condidisi, ut ita melius esistentur, cum praxis doceat, nobiles nobiles, & qualificatos, quinque magnates, ac feudatarios Dignitatis, sed etiam Ecclesiastis, earumque Prelatos Seculares, & Regulares habentes, boves, vacas, aliisque animalia in magna quantitate, circa mercaturam notam, ad dictum effectum colendi, vel stercorandi proprios fundos, five ita melius sumendi pro pria pacua.

Difficilis autem pro meo iudicio resistebat, an, & cum incumberet onus justificandi unam, vel alteram circumstantiam, an seficeat volens evitare objectum teneretur probare, quod eis pelles, ut supra proprietorem animalium, que circa mercaturam resinerentur, vel potius econverso oppositores tenterent probare mercatura qualitatem; Et in hoc cum ageretur de facto antiquo, præsupposita in eodem ascendentis probatione nobilitatis, tam ob famam, & communem reputationem, quam ob admisionem ad officia nobilitum, acijam ob antiquum usum armorum, seu insignium, itaq; dicta probatio ex iuribus communis statute videtur, omnino probabilis credebam hujusmodi onus incumbere oppotitoribus, neque dictum instrumentum solum, & de parte obstat, Tum ob præsumptionem assidentem ei, qui alias nobiliti justificatur, ex regulari natura præsumptionis, ut transfundat onus probationis in alteram partem, Tum clarus quia quotiescum bene fundat, siam intentionem, ejusque nobilitatem cum suis requisitis probavit, tunc ille, qui intendit eam elidere cum accidentali qualitate præjudiciale, & per viam obiecti, tenet istud plenè, & concludenter probare tamquam fundatum suæ exceptionis, in qua dicitur actor, juxta nomen vulgaris, & in foro quotidiana axiomata, docentia etiam quod non dictur concludens probatio illa, qui contrarian habet possibilitem,

Ea etiam confideratione accedente, quod ista est species paene, qualis semper dicitur illa, per quam privatur quis justis requisitis, seu prerogativa alias competente iusta distinctionem inter iusqueum, & querendum, de qua post antiquiores ibi allegatos, M. Ant. dec. 300. Greg. dec. 220. n. 13. ubi Add. 20. Et conquefernt oportet supponere dictum, fine quo paena non datur, aquae hoc in dubio non præsumunt, sed per allegantem probandum est, ad communiter notata in l. 1. de dolo cum concordia, id eoque cum actus sit requivoco, in dubio capientis est intellectus delicti exclusivus, præsumit afflatus contrarius, & quasi possesso nobilitatis, quam supponimus ex aliis requisitis bene justificaram, quia ita iam obtentia amitteretur, unde efficeretur pena formalis, dum ex documentis, & aliis tunc communicatis, sufficienter, & abunde de requisitis generale nobilitatis constare videbatur. Ideoquid dictus actus tamquam ut supra requivoco nullum obstatum præferre debet videbatur, sed tibi sequitur mors Petri dedit finis causa, cuius Victoria probabiliter speranda videbatur.

Hic non inutiliter adjungimus sequentem Sacra Rotæ Romane decisionem, continentem exemplatum articulatum circa receptionem Equitum Hierosolymitanorum.

R. P. D. MOLINES.

Melevitan receptionis.

Enne 6. Junii 1693.

Caveatur in Statutis Religionis Hierosolymitanæ, cap. 19. tit. 2. de recept. frat. ibi: Chi e per entrare nell'Ordine nostro dovrà provare essere nato dentro i limiti di quella lingua o Priorato, nel quale domandava d'esser ricevuto. Summ. reponens Antonius Mauritus, num. 7. Nec non in regulari decreto edito die 8. Junii 1599. per Republica, & Natione Helvetiæ cum Magni Magistrum, & Venerabile Consilium disponit, ibi: Ut impotest in venerabili lingua Alemania recipi, & admitti possimi in gradum fratrum. Ministris nostris habitis aliquo ex filii predicti & brevia Reipublica qui Religionis zelo promoti, & obsequium Pauperum Jesu Christi, & tuitionem Fidei Catholicae, nonni Ordini, & Missionis nostra dare optauerint, si tamen ex legitimo matrimonio, & honesto loco nati. Obez edocet, argue à Patribus, Avis, que Provisi tantummodo paternis, & maternis legitimis honore predictis, atque ex Primatibus iugis brevia Reipublica procreati fuerint, & infra ibi: Quoniam sunt filii Doctorum, hoc Generalem Exercitum, Militiarum, Sum. Antonii Mauritiu. s. & Lingua Alemania, n. 11. cuius dictum verbis illib: Aliquot ex filiis predictis Reipublica subsecuta observant declarati intellegenda esse de numero, utrum tan-

Card. de Luca, Lib. III.

tum filiorum dicti. Nationis, ut est in confesso later Partes.

Non tamen per hanc observantiam sic declarantur hujusmodi decenni anni 1599. præclitudiur via allis Catholicis Helvetiis, quia si rigorosam probare affumperint eorum nobilitatem in forma confusa Prioratus, & lingua Alemania admitti debeant in illa, intra cujus limites est Republica Helvetica, ut declaravit, ad hunc effectum san. mem. Alexander VII. in suo Breve edito sub die 30. Augusti 1664. bi. Helvetiæ cum vere, & realiter in lingua, & Prioratu Alemania predicti limites habeant, damnatio nobiles vere, & realiter sint, & corum nobilitatis probationes juxta statuta, u. s. & confundentes, ac sylum hujusmodi Hospitalis, Lingua, & Prioratus conficiant in proximo de secreto die 8. Junii 1599. edito, nullatenus comprehendendi posse, nec debere authoritatem predicta, tenore prefecatum declaramus, & Summ. Antoni Mauitius, n. 2.

Demum in eisdem statutis dictæ Religionis tit. 2. de except. frar. cap. 52. stabilitur forma servanda pro probanda nobilitate in dicta Lingua, & Prioratu Alemania, statuerunt, ut probationes nobilitatis pro fratribus militibus fiant non modo juxta arboris delineationem à Capitulo Provinciali, alias transmissum, verum etiam quod ipsa etiam probationes extendantur, & tertiis debeat etiam pro sexdecim lateribus Avorum juxta antiquam, & laudabilem confundendam eisdem Venerabilis Prioratus, Summ. Ven. Lingue, numer. 14.

Cum itaque anno 1686. Antonius Mauritus in Civitate Lucerne Nationis Helvetiorum natus esset ex Comite Octavianio Solario, dum iste ibidem fungebatur munere Ablegari extraordinari pro Serenissimo Duce Sabaudie existimatissimus predictus Comes Octavianus ex tali nativitate dictum Antonium Mauritium sicut posse recipi in Lingua Alemania, idcirco ipso in sua prima etate anno adhuc existente supplicavit san. mem. Innocentio XI. pro dispensatione eius minoris aetatibus, ac receptione interfratres milites de Inst. Ven. Lingua Alemania, & reportavit ab eodem Pontifice Breve facultativum dictum. Magno Magistro dispensatione etatis, & pro sapientia receptione, Sum. d. Antonii Mauriti, num. 3. cuius Brevi vigore predictus Magnus Magister concepit dispensationem super etate, & recepit dictum Antonium Mauritium in gradum fratrum militum d. Lingua Alemania, Sunn. dicti Antonii, num. 4. & deinde sub fortiori controversia super modo facienda probationes nobilitatis, idem Antonius Mauritus audito, & contradicente Procuratore Ven. Lingua Alemania, reportavit ab eodem Magno Magistro cum Concilio ordinario sententiam, quem pronuntiacione fuit, probationes eius nobilitatis facientes per commissionem rogatoriam Ven. Capituli Provinciali Prioratus Alemaniae in locis Originis Familiarum d. Solario, & iuxta formam, & confundendam Ven. Lingua Italiae, d. Sunn. 5. Hæc sententia in gradu appellationis interposta per Procuratorem dict. Ven. Lingua Alemania, confirmata fuit per Ven. Consilium compleatum, à quibus sententia provocante eadem Lingua Alemania, & causa per commissum speciale manu Sanctissimi signata, mihi commissa, dedi de more dubium; an Antonius Mauritus Solaris fit admittendus in Ven. Lingua Alemania, & quomodo sint facienda probationes, cui Domini respondent; predictus Antonius Mauritius esse admittendum in d. Ven. Lingua Alemania, & probationes esse faciendas per sexdecim gradus, secundum confundendam Lingua, & Prioratus Alemaniae.

Quo enim ad primam partem prædicti resolutioni motu quoniam litera statuti Religionis Hierosolymitanæ, tit. 2. recept. frar. cap. 19. In quo pro constituta regula pro recipiendis fratribus absolutè dicitur, quod recipiatur in ea Lingua in qua natus sunt, ut constat ex verbis supra relatim a principio. Domus itaque hujusmodi statutum pro receptione in aliis Linguis, attendit ad veram, & puram nativitatem naturalem intra limites Lingua, in qua quis recipi intendit, eo ipso quod Solarius probat se esse natum intra limites Lingua Alemania, ut natum in Civitate Lucerne Nationis Helvetiorum, dicto Sunn. num. 7, utique in dicta Lingua admittit debet.

Parum obstante, quod predictus Antonius Mauritus nonnus fuit in Helvetia casualiter, & per accidens, occasione nempe obligationis exercitæ per eum Patrem, ut dictum est, qui propterea animum ibi permanendi, & contrahendi a domicilio non habebat, sed retinebat, proprium suum originis Sabaudie. Quia quicquid sit an per dictam nativitatem casuale dictus Antonius Mauritus possit dicti Civis eius Civitatis, in qua per accidens natus est iuxta op-

nonem

nicipali dicta Civitatis, & Religionis Helvetiorum dantur ibi inhabitantibus, & subfidentibus onera, in quibus terminis procedunt Doctores allegati per Bonden. *Loco citato*, & Rota dec. 177. num. 9. cum plurib. seqq. Clarin. contr. 149. num. 9. & seqq. Gratian. discept. 75. num. 7. & seqq. & signanter num. 16. Pignat. ad Stat. Ferrar. lib. 2. rubr. 54. num. 7. Amiga in I. Cives. Cod. de Incol. lib. 10. num. 43. Caldal. cons. 1. num. 6. & seqq. Vel potius Cives originarii loci, in quo paucis originem, & domiciliam habet iuxta text. in l. Assumptio 6. §. filius. ff. ad. municipal. & in l. Iudicij 3. de municipal. & orig. lib. 10. ubi Bartol. num. 4. & in l. Iudicij modis. legatum ff. de legit. 8. & sequuntur Feli. in cap. Rodolphus 33. num. 23. & 14. de respect. ubi narrat id contingere in persona sua; nam cum natus sullen in Oppido Gelinea, non iussus Cives, sed Ferra originis patrem exsilebat. Carleval, de jud. lib. 11. t. discept. 2. q. 2. num. 92. & seqq. Sanchez de marin. lib. 3. discept. 23. num. 3. Ciriaco. contr. 52. num. 31. Andreol. contr. 23. num. 46. Bonden. collat. legal. 44. num. 8. cum plurib. seqq. part. 2. Pachal. de part. potest. part. 3. capit. 2. num. 25. Bartol. de officio. potest. Epist. part. 2. allegata 4. numer. 18. Rota dec. 175. numer. 8. coram Danos. Jan. & dec. 241. n. 5. & 6. Cor. Peutinger. dec. 154. n. 8. post Merlin. de legit. dec. 41. n. 1. par. 1. divers. dec. 150. n. 2. part. 2. & dec. 364. n. 8. & dec. 436. n. 16. & 17. part. 5. & in Aculana Capellane super bono iure 28. Jun. 1694. §. fin. coramme.

Cususarticuli examen non est necessearium pro presenti causa, quia si quis decisio penderat ab intelligentia statuti, & cap. 19. ist. de recept. frat. quod cum loquatur non per verba civilia, sed meret naturalia significativa veram, & similitudinem nativitatem naturali in loco existente intra limites Lingue, in qua quis recipi intendit, ibi: *Cibi per entrare nell' Ordine nostro, dovrà provare essere nato dentro i limiti della lingua, o Priorato, nel quale domandara di esser ricevuto.* Hac significatio naturalis attendenda est, & consequenter veritas, id est, quia in loco vere natus sit, & non significatio civilis, inhaerens fictis subfidentibus iuris, quae defunctorum ex animo, seu definitione Parentum, vel ex origine derivativa a personis, aut domicilio eorum, ut ex. Cives. 7. C. Incolis. lib. 10. & l. Assumptio 6. ff. ad municipal. tenent. action. in l. Iudicij modis. Legatum, ff. de legit. num. 16. & 17. Bartol. in l. Heres aduers. §. prouide. in art. de foro. ratione originis, num. 12. & Jud. Alcogr. conf. 28. n. 6. & seqq. lib. 2. Capit. discept. 55. n. 29. & seqq. Gratian. discept. 75. per Taren. re. ol. 59. n. 1. & 2. Circ. contr. lib. 2. cap. 14. praeципiente in hunc modum, facienda esse probations, quod statutum innixum est antiquae, & laudabilis confundit, ut ibi afficerit, & inviolabiliter ulque ad praeſens veritate agendum interpretetur. Concurrit Antonius Mauritus intendat ex titulo Nativitatis privilegio civitatis concessio a Magistratu Lucernae, & Breve san. mem. Innocenti XI. admitti ad habitat in Lingua Alemanica ut gaudente valeat omnibus iuribus, & privilegiis ejusdem Lingue, evitare nequit, quoniam propter nobilitatem juxtagorem particularis statuti, & confundit in suis Lingue, & Prioratus Alemanie, quae habet vim obligativam, & probations aliter facte non evertunt, Gutier. pract. ou. lib. 4. 97. n. 2. Eicobard. de nobilit. part. 1. q. 2. n. 1. cum fed. & signanter n. 6. & 9. §. 5. n. 1. & 2. Mendo de ord. mil. q. 1. num. 8. & seqq.

Ratione conditancium est, ut qui ad iura civica aliqui Civitatis, vel Nationis admittit vult, & subfaceat legibus, statutis, & constitutis suis ejusdem, & non potest iura civica acquirere quoad honores, nisi etiam onera sublineat in principio, & leg. ordine 15. 8. *Jur. originis, ff. de municip. leg. privilegio 6.C. de Incol. lib. 10.* & sane absurdum est, quod Antonius Mauritus natus catus, & per accidens in Helvetia, ingredi posset in Ven. Linguan, & Prioratum Alemanie absque onere faciendo probations, juxta dicta Lingue, & Prioratus statuta, & conseruandam, quoque efficiatur melioriter inter Helvetias tempore, quo Pater per accidens ibi commorabatur, in quo Brevi, quatenus opus sit, derogatur Constitutionibus, & Ordinibus Apostolicis, necnon statutis, & iubilimentis Hospitali Hirsfolymitan, & Lingue Alemanie, quod Breve non partim derelicit pro adiunctione Antonii Mauriti, quatenus quis accidentaliter nativitas non sufficeret, Rota dec. 389. vers. non obstat, lib. 2. ibi: *& per viam Papae, coram Puteo.* & decif. 395. num. 1. & 2. coram Merlino.

Nec retinetur contra privilegium dicti, civitatis obtinuum ab Antonio Maurito a Supremo Magistratu Lucerne, quod, ut eo fruatur, necessaria sit inhabitatio, cum solutione onerum tam realium, quam personalium, Bonaden. dict. collat. 44. num. 11. t. 7. cum ibi allegatur, quia id procederet, si Antonius Mauritus mediante dicto privilegio vellet consequitur munera, & prerogativas, quae iure mut-

Magnus Magister dispensavit, aut ipsaem Lingue consenserunt dederunt, neque in iis adit tanta diversitas, circa probationes faciendas, prout est in ea inter Linguan, & Prioratum Alemanie, & Linguan Italie; Ita exemplum non relevant pro extendingendo modo probandi de una Lingua ad aliam, de calu ad calum, & de persona ad personam, Cardin. de Luca de benef. disc. 30. num. 12. Rota dec. 214. num. 20. part. 7. edamis concurred identitas rationis, Rota dec. 278. n. 15. part. 12. Praefertim cum Prioratus Alemania sum probandum, ac formam, jam ab immemorabili tempore occurrence obseruat.

Probatio enim nobilitatis facienda juxtamores, & consuetudines Regionum, à qua pender, quia qui nobilis est in uno loco, ignobilis reputari potest in alio secundum diversitatem constitutum, statutorum, leg. numer. 18. ff. de maner. & honor. Tiraquel. de nobilitat. cap. 10. n. 1. & 9. Faber. C. lib. 9. tit. 29. de nobilit. & dignit. dec. 12. in alleg. n. 5. Cochtier. as regal. Cancel. regul. 49. de p. f. p. f. de f. b. n. 150. Rota dec. 297. n. 6. part. 1. rec.

Hec quo magis procedere visa sunt, reflectendo, quod Antonius Mauritus, ut supra dictum est pro ingredienda Lingua Alemanica extra numerum ternarium Helvetiorum utitur Brevi san. mem. Alexander VII. emanato pro declaratione decredi anni 1599. Unde cum in dicto Brevi declaratio Helvetios ver, & realiter nobiles, ac facientes probations corrum nobilitatis juxta usum, & stylo Lingue, & Prioratus Alemania non comprehendit sub dicto decreto, sequitur perneceſſe teneri Antonium Mauritum utentem dicto Brevi facere probationes juxta usum, & stylo prius Lingue, & Prioratus Alemania. Et ita auditus Partibus retulorum fuit.

VENUSINA

PRÆEMINENTIARUM.

Discursus in forma relationis.

An Doctores, vel professores in legibus & medicina, corumque filii dicuntur nobiles, ad effectum, ut potiri debeat nobilium prerogativis; Et quid de Canonicis Cathedralis. Et de variis nobilibus, ac nobilitatis speciebus. Et de antiquo Venusina Civitatis statu, & præminentibus.

SUMMARIUM.

1. Casus, seu occasio discursus.
2. De antiquo statu Venusinae Civitatis, ejusque præminentibus.
3. De ecclesiastice obentia per Doctores in legibus, & medicina, & Canonicis Cathedralis, quod venient sub nomine nobilium Civitatis.
4. Quod etiam alibita decidim sit.
5. An privilegium de iure concessum legum, & medicina, aliarumque scientiarum profisitoribus convenientiis solis leboribus non autem Advocatis, procuratoriis, & praticantibus medicinam.
6. An profici scienciarum non doctores dicuntur nobiles.
7. Titulus seu vocabulum. Nobilis, denotat excellentiam, unde etiam bratus, vel rebus inanimatis concenit.
8. Doctoratus dicuntur dignitas, & nobilitas, non attentata distinctione, de qua supra n. 5.
9. Quid de doctoribus etiam in chirurgia.
10. Filius Doctorum dicuntur etiam nobilis.
11. Doctorates etiam ex solo privilegio aliquius feudatarii, non autem in publica universitate non gaudent, &c.
12. Declaratur quando gaudent.
13. Et de alia declaracione, quando gaudent.
14. De assumpta, quod Doctores non docti non gaudent prerogativis Doctorum quomodo intelligantur.
15. De Nobilitate medicorum bincide.
16. Distinguuntur plures peties nobilitatis, & primo de magnatia, & primi ordinis.
17. De altera specie nobilitatis retrahit ad certas famulas.
18. Alii sunt nobiles Civitatis etiam metropolis, aliis Magnates, & de differentia.
19. Illi Magni Civitatis precedent illos parvarum.
20. De Nobilitate generosa necessaria ad habitus militares non resaltante ad doctores.
21. De Nobilitate ordinaria, & generica.

Card. de Luca, Lib. III.

22. An dignitaires, & Canonicis Ecclesie Cathedralis dicantur nobiles Civitatis.
23. An Clericatus in persona alias nobilis, vel civet tollat civicas prerogativas.
24. Canonicis Cathedralis assimilantur Decurionibus, seu Consiliariis Civitatis, eis que procedunt.

D I S C XXXV.

Cum inter ea familiaria colloquia, quae Summi Pontifices in aliquo otio, ut a gravi pondere muneras sublevent, habere solent cum conjunctis, & domesticis beneficiis, inter Innocentium X. & Plumbini, ac Venuſi Principem Nicolaum Ludovisium, de recenti Constantino Pamphilis, ejusdem Pontificis ex germano fratre nepitis Spofsum, ferme incisissimis antiquissima consuetudine Venusinae Civitatis, quod ipse Princeps, & Dominus, tribus annis temporibus, five solennitatis, quamdam recognoscit, nem tanquam tributum speciem praefare tenetur nobilis, sub quorum nomine veniunt, non solum primogeniti, seu capita illarum familiarium, quae a tempore immemorabili nobiliter, seu civilitate vixerint procul a forditis, mechanicis exercitii, sed etiam legum, & medicinae Doctores, eorumque filii primogeniti, seu capita domorum, ac etiam Dignitatis, & Canonicis Ecclesie Cathedralis, idque novum ac singulare vestrum effet pontifici, qui de huiusmodi usus, seu introductionis origine, & causa, informationem gustat, re ostendit. Hinc inde Princeps, misit tunc pariter de recenti in Urbe adiecto, atque adhuc indeterminato, an hunc laborioso vita foreni me addicere deberem, in munere Auditoris, met tamen domi, elemi inferiuent, injunxit, ut defuer informationem ederem; Quare dictum relatum, seu informativum edidi, ut sequitur.

Illam quam, non tam ex nimia vetustate, ac temporis iniuria, quam bellorum, non minus civilium, & intestine, quam publicorum cladibus, & excidiis, hodie perenne calabente ceterius Venuſinam Civitatem, si antiquiora tempora revolvamus, compertum est, inter Apuliam, aliamque adjacentem regionem primaria, nimirum conspicuas Urbes existisse; Sub iudice siquidem adhuc indeciam relinquendo chronistarum item, tam circa sua decisiones veri ignorantium initium, quam circa nominis, seu denominationis causam, quam Alii tribuerint vini, Alii aquarum venis in Apulie adeo arida regione nimium climabilibus, Alii vero magis communiter, & probabilius (ut etiam apud incolas antiqua tradidit) cultui Veneris, cuius Templum pro universa in illa regione in hoc loco existebat; Neque, quantum ex hodierni populi moribus etiam edocemur, a probabilitate aliena est altera opinio, huiusmodi nuncupationem derivatis à veneno baſiliche in isto loco existentis, dum hoc in igni ipsa Civitas uitit.

Conſtant in regione antiquissima tradidit est, Danni, aliorumque aliquorum Apulie Regum Sedem fuisse, dictaque regionis caput, & Metropolitum, quod comprobatur etiam telmonio Varronis, lib. 1. de rebus rusticis, ubi hanc Civitatem, Apulia caput, appellat, dictaque traditione aliquod adhuc invenimus praefatum nomen, Danni, quod quidam parvus fluvius proprie ipsius Civitatis mea recurrentis adhuc retinet.

Illi vero his historiorum testimonio certum est, eam in statu potuisse, ac florentissima Reipublica, juxta illorum temporum conditionem existisse, dum ex testimonio Livi Decad. 3. lib. 2. habemus, circa initia crescentis Reipublice Romane, in ea statu reperiiri, quod Terentium, Varronem Consulim Romanum, cum quinquaginta Equitibus à Carthaginem Cannenfi clade fugientem, ac etiam quatuor mille equites, & pedites, Romani exercitus reliquias, nemus hostiis splendide receperit, sed singularis Equitibus, togas, & tunics, & quadrigatos quinos numeros vienes, pedibus vero denos, & armis splendide dedit. Ac successive, tamquam eidem Romane Reipublice loca, amicave, Consuli Marcello, & exercitu, adversus Annibalem plura dedit auxilia, itatque eidem Livi testimonio eadem Decad. 3. lib. 3. exinde omnia Romani adversus Carthaginem fecundauerunt.

Cum autem, ut dicta nostra eruditissimus J. C. Frechia in eius tractatu de subfeudis, lib. 1. tit. de antiquo statu Regni, post Carthaginenses fuisse, dicta Romana Reipublica, occasionis ultiōis sumende de populis Annibali adherentibus, spretis amicitia, societatis, & gratitudinis legibus, ac religione, Civitatis etiam locias, & amicas, five iure, five iuris, subtilitas efficerit, suoq; Imperio subiugaverit per totam Italianam, quavicta, facilissimum fuit pene universum

Oibem vincere, suoque Imperio subjugare. Hinc ob istius Civitatis nimis congiuntum sium opportunum ad occurrendum Licania, Apulia & Calabria motibus, ex testimonio Horatii Placci ejusdem Civitatis alumnii, lib. i. fayra 1, expulso antiquo populo, Sabelle nuncupato, nedum Coloniarnam, sed eam Proconsularem residentiam, ac militum hibernam regionem constituit, adhuc tamen ipsa Civitate splendidissime Reipublice nomen continuante, ut comproubat testimonia antiquissime maiorum et inscriptionis proprie ipsius Civitatis majorem portam existens, eusus metuimus quoque habet Frecia tractata de seipsum, in relatione Episcopatum Regni agendo de hac Civitate, ejusdem; inscriptionis exemplum, ad meliorem memoriam conservatorem, moderno tempore insculpum habetur in altero marmore Tauris Ecclesiaz Cathedralis.

Potquam vero per translationem Sedis Imperialis sub Constantino Magno ab Byzantium, seu ad Constantinopolitanum Civitatem, Romanum Imperium in his partibus occidentalibus, praeteriter vero in Italia, & ipsam Urbe Roma, ob tantas clades, ac barbarorum incursionses pene omnino tellus est, ejusque potestas, ac nomen abolitum, Atque illa Italica regio post Vandalorum, & Hunnorum temporaneas invasiones, & devastations, diversas habuit Longobardorum, Gracorum, Normandorum, ac etiam Saracenerum dominiones, ineruerit eis, quid fuerit de his Civitatis statu, utquequo Normandi, Saracenis praesertim ab Insula Sicilia, & aliis partibus expulsi, ac etiam vires Gracis, qui Apulie, aliquaque partem mare Adriaticum recipiuntur dominationem restituerant, ipsi sub diversis titulis, & Principatus, tan dictam in insula Sicilia quam omnes provincias, ex quibus hoc alterum Neapolitum, ac in Regno Aenariorum vulgo nuncupatur.

Antiquior autem tempore, & forte ultra duo secula, Doctores in legibus, & medicina, praeventionem excitarent, ut ipsis quoque conveniret hujusmodi praeminentia, attento quod privilegium, quod forte tunc existebat, in ultima cedo inter Hispanos, & Gallos cum omnibus aliis publicis & propriatis scripturis, exceptis illis dicti Sacri Concilii Sanctissime Trinitatis annulis, fieri mentio de Nobilitate in genere, ubi quorundam ipsos quoque, corunq; filios de jure venire dicebant, dictaque petitione opponentes antiquis nobilitibus post distinutam literam in Sac. Confilio Neapolitano, Doctores favorabilem determinationem obtinuerunt, ad quorum exemplum eamdem praeventionem praesidenti facili nostrorum annorum temporibus excitarent Dignitates & Canonici Cathedralis, & aquila anterior fuit lis, ad eorum favorem pariter opita, quod fuit causa latitatis, quoniam nisi Dignitates, & Canonici, utpote & Regiorn officiales, vel Principes, & Comitum, quorum titulorum introductio, sub judicis illis est, unde origine haberunt, aliquibus volentibus derivaferat ad Gracis Officialium, qui ad istas occidentales partes regendas ab Imperatore Constantiopolis residente deputabantur, aliis & Longobardis, qui longam dominionem in Italia habuerunt, & aliis, quod ipsi inter Normandi his titulos apud eos ultatos continuauerint, ut dicitur.

Pariter fama est, quod in hoc Civitate principalem residentiam habuerunt eorum praefertim primi autores, & conquistatores, quales fuerit fusse Tancredii, & Robertum Guiscardum, a quibus easter aliarum Provinciarum conquistatores derivarunt, quam famam facis comprobavimus, Tum infuge cenobium Benedictini Ordinis sub invocatione Sanctissima Trinitatis ibi constitutum cum Regio, & sumptuoso initio Templi imperfecti, in cuius jam existente adhuc conspicua Ecclesia, aesterant maritima sepulchra predicatorum Tancredi, & Roberti Guiscardij, quae uox ac etiam Draconis, & aliorum, multaque adhuc documenta, ex quibus historici res Normandorum pro nobilitate deinceps possiderunt, quod Monasterium hodie sub titulo Baljuvatus possidente per Sac. Hierofolymitanam Religionem.

Tum etiam fatus comprobavit illa eadem situs opportunitas, qua Romanos ut supra impulsus pro Lucania, & Apulia ad Coloniam & Proconsularem residentiam ibi constitutam, Ad eo enim pro utraque regione situs opportunitus est, quod idem Horatius de scipio loquens dicit.

Lucanus an Apulus antecepit,

Nam Venustus arat finem sub utrumque Coloniam.

Dum ex omnium choristarum concordi testimonio, in ibi vicino colle Apulia plangit fatus dominanti arcu, seu propugnaculum adversus Gracos Apulie professores Normandi confrixerunt, quod cauans dedit nove constructioni ibi dem Civitatis Melphensis quæ tamquam hujus Civitatis fi-

lialis, idem basilici insignis assumpsiz, illudque in marmore antiquissimo etiam hodie cernitur in portu, que *Venusia* dicitur. Ac etiam in alia fatus opportuna parte pariter adiacente iubus *Vilurnum*, pro Lucanis rebus, ab eisdem, cum conspicua structura, sedificata fuit Oppidum *Atella*, utrumque enim novum opus clare comprobatur, non alibi quam in hac Civitate construenciam residuum fuisse.

Huic autem residentia antiqua traditio referit praeminentiam hujus Civitatis nobilibus a dictis Normandis Principibus concessam, cuiusdam recognitionis per ipsum Principem & Dominum nobilis primogenitus, seu domorum capitibus in tribus anni temporibus praestante, in vigilia felicis Pentecostes dando spatuam, seu quartam partem arietis, unde proprie illi qui hac praerogativa portuissent, ex antiqua traditione, nobiles de quarto decimotertiis in diebus vero Nativitatis, & Refunctionis D. N. Iesu Christi, eis praedabat, quadam monete species, quia *cinquina* vulgo nuncupatur, hoc scelus aboluta, & cuius memoriam Ego adhuc retineo, importans quartam partem unius cateleni, unde hodie datur in aequalibus, & que moneta, juxta illocum temporum conditionem, reputabatur nobilis praerogativa Sacerdoti in ea solennitate facienda, dum plura vidi antiqua instrumenta, & testamenta, in quibus perpetua Misericordia onera, que hodie non nisi ad rationem durum, vel trium carolensium pro qualiter misera recipiuntur, tunc recipiebantur, seu constituebantur ad hujus moneta rationem; Et eamdem recognitionem semper continuarunt post introitum Regium nomen, ipsius Regis officiales ibi residentes; vel post adeo dilatata um suum intenditum, Principes, vel Duces pro tempore, mediante eorum camerali, seu economico officiali, & in Regno *Aenaria* vulgo nuncupatur.

Antiquior autem tempore, & forte ultra duo secula, Doctores in legibus, & medicina, praeventionem excitarent, ut

ipsi quoque conveniret hujusmodi praeminentia, attento quod privilegium, quod forte tunc existebat, in ultima cedo inter Hispanos, & Gallos cum omnibus aliis publicis & propriatis scripturis, exceptis illis dicti Sacri Concilii Sanctissime Trinitatis annulis, fieri mentio de Nobilitate in genere, ubi quorundam ipsos quoque, corunq; filios de jure venire dicebant, dictaque petitione opponentes antiquis nobilitibus post distinutam literam in Sac. Confilio Neapolitano, Doctores favorabilem determinationem obtinuerunt, ad quorum exemplum eamdem praeventionem praesidenti facili nostrorum annorum temporibus excitarent Dignitates & Canonici Cathedralis, & aquila anterior fuit lis, ad eorum favorem pariter opita, quod fuit causa latitatis, quoniam nisi Dignitates, & Canonici, utpote & Regiorn officiales, vel Principes, & Comitum, quorum titulorum introductio, sub judicis illis est, unde origine haberunt, aliquibus volentibus derivaferat ad Gracis Officialium, qui ad istas occidentales partes regendas ab Imperatore Constantiopolis residente deputabantur, aliis & Longobardis, qui longam dominionem in Italia habuerunt, & aliis, quod ipsi inter Normandi his titulos apud eos ultatos continuauerint, ut dicitur.

Ob illorum autem ciuium incurvant in hujusmodi processibus & iuribus conservandis, occasio non dedit, ut possem videas rationes & fundamenta, quibus utique pars innobatur, neque dum adolescentes in Civitate Neapolitana, occasione studiorum, ac praxis Tribunalium moram traxi, curiosus fuit hos aedì antiquos, & forte neglegit processus petquerere. Quamvis vero iuridice regula propositiones generales docent, justas, & probabilem credidi utramque determinationem, ut successivè in plurimis Regni Civitatis ad favorem Doctorum iudicaram fuit, & servare, ut scilicet quies ex privilegiis vel immemorabilis confucidine praefitum non sit numerus nobilium cestiarum familiarium, etiam ipsi quoniam populares, & plebecos natales habentes, de nobilitate ordine & consilio censendi essent. Non fuit tamen alibi disputatum, vel practicatum respectu Dignitatis & Canonorum Cathedralium, quoniam illi non innoterent in Confilio, neque se ingentis in administratio Civitatis, ad quos effectus hujusmodi agitari solet, cum nullib; quantum fiet, in illo sit haec mere horifica praeminentia.

Quatenus enim pertinet ad Doctores, quoniam non levius contentio sit, tam inter iuristas, quam eruditos, ac privilegia, & praeminentia, que in iure habentur, ad favorem Professorum, convenienter necesse hujusmodi Doctoribus, & practicis tantum, in Advocati, vel causarum Patroni munere, vel reflective in humanis corporibus curandis dictas pro-

Pars II. De Praeminentiis, &c. Disc. XXXV.

professiones exercitentibus, Aliqui velintibus competere nobilis, qui scientiae tantum in cathedralis, & Academias legendis, ac disputando profitentur, quasi quod ita mehanico exercito prorsus alieni, solam scientificam, seu intelligentiam partem nobili more gerere videantur, fucus autem accedente praktico exercito, quod aliquod mechanicum continet, ut patet ex plenè, & eruditis collectis pro utraque sententia per Tiraquell, in tract. de nobilitate, c. 29, ubi de Advocatis, & c. 30, ubi de procuratoribus, seu causarum Patronis, & c. 31, ubi de Medicis.

Nihilominus ita quod cadit, ubi seclusa dignitas, seu gradus Doctoratus, nobilitas praeminentia deducatur, solum ex ipsarum scientiarum professiones, ut patet ex dictis apud eundem M. Tiraquell. Unde proprie occazione ultimi supplicii delinqentibus inferendarum disputationum fuit, ac simplices professores, Doctoratus gradum non habentes, quamvis Licentiati, reputandi essent nobiles ad effectum evitandi ignominiam mortem more plebecorum, & populorum, quod tamen negatim deciman fuit apud Franchi, dictis, iiii, quia scientia de perfe non sufficit, neque licentiatu, in illis regionibus, in quibus sit licentiatu actus non fit à tota Universitate, vel Collegio previo examine, sed ex solim quidam actus preparationis Doctoratus, ut est in Italia, fets autem in Hispania ubi sit tollenit, id est Doctoratus equipollit, ex plenè deductis per Rovit, super pragm. in rubr. scholar. non doctoris num. 22, praesertim n. 48, & seqq. Lotter. de benef. part. 3, cap. 7, numer. 75, & seqq. Seipius etiam titulus *Nobilis* in iure usurpari soleat pro excellenti, eis ratione tantum haec praerogativa praetendit posse videtur, ut in proprio dicti tituli *Nobilis*, excellenti significans, ita ut etiam artificis, absque tamen nobilitatis praerogativa, & praeminentia; quinimò & breuis ammalibus, ac rebus inanimatis convenire possit, habetur particulariter deductum in Fulginaten, juris honorifici, hoc eadem dicti, obtinuit, & reflectivè confulit.

Et quamvis de facto, ac hominum opinione, Doctores tam legum, quam medicinae, obscuros, ac populares natiles habentes ex nobilium ordinis repertu non soleant, fortius veribili medicinae, iuxta tamen regionum, seu Civitatum normam, quin Italia est tamen diversus, etiam de Civitate ad Civitatem in eadem provincia, Et quidem in improbabili Doctoris in eadem practicis, clm hujusmodi professionis exercitum quandam mechanicam partem, contineat videant, quod etiam, licet non adē mechanice, dicti posse videatur in practicantibus minus Procuratoriis, in illis, que nudum personale laborem concernunt; Nihilominus adverendum est, nobilitatis placet ut se contineat species, atque ad diversos effectus considerari.

Prima enim species est, ubi agitur de nobilitate Magnatissima, & primi ordinis, constitutiente unum corpus cum ipso frumento Principe, & sub iurorum nomine non venient, nisi antiques ab eis deducti, late de praestantia Doctoratus agunt, doctus & bene fundatus theoricus Robertus Maran, author Speciale, seu praxis, hujus etiam Civitatis alumnus, conf. 32. *Palch. de part. potest. per cap. 5, num. 69, cum sequenti Muscatell, in tract. de praestantia Doctoratus inferro pot. eius proxim. Praecep. respon. crimin. 21, & 22, & in additionibus ad Palch. & Muscatell. ubi supra, cujus tamen opera longe post hanc relationem impresa fuerunt.*

Erit specie Doctribus, hedum in artibus & medicina phisica, de quibus non dubitamus, sed etiam in sola chirurgia habetur apud Franchi, celebri det. 364.

Quod; eadem preminentia innotat in filios Doctorum, qui etiam nobiles dicendi sunt, quoties tamen nobiliter vivant, arque in fordisti & mechanicis non exsecantur, plene collig. Prat. dec. 383, & 389. *Palch. de part. potest. d. part. 2. c. 2. n. 3. cum seq. n. 9, ubique Prat. in addit.*

Dicitur est autem supra de habentibus gradum Doctoratus ab aliquo publico probato Collegio, vel publica probata Universitate, seu Academia, ubi non nisi previo examine, ac servatis servandis iste gradus conferri solet, Quoniam Doctorates ex solo privilegio habito a feudatariis Imperialibus, vel alii doctorandi facultatem habentibus, suffragati, non debet pro hujusmodi praeminentia, Quemadmodum receptum habemus non suffragati filii, que vel de iure, vel ex dispositione Sac. Concil. Trident. exigunt Doctoratus, ut sunt ex gr. primis Dignitatis, Vicariatus Capitularis, & similia, ex deductis per Borel. in *Summa dec. part. 1. tit. 65, de off. Advocator. n. 30.* Rovit, super pragm. dict. rubr. de Scholar. non doctorandi Modernus Pignat. Consult. canon. 222, & 233, praeterquam ad effectum pecuniarum, ne feliciter illis plebecorum subhacant, ad quem effectum iurisprudentialis fabulae speciem, ex totius Orbis iudicio, continet illa omnimoda qualitas, que pro hujusmodi privatis nobilib; praetendit, cum iuri Magnatibus, praesertim antiquis, & primi ordinis, praeterquam in concordibus munera ipsius Civitatis, & in artibus collegialibus ipsius Platea, seu Sedilis, ubi omnes confidantur & que privati cives, seu nobiles, non curatis accidentibus qualitatibus, que in iورibus aliquibus concurrent, juxta ea que habentur ex Episcopo sedente in

Credit. de Luca, Lib. III.

Et sic diversus est ordo Magnatum ab ordine privatorum nobilium ejusdem Civitatis, proindeque priorius irridibilis fabulae speciem, ex totius Orbis iudicio, continet illa omnimoda qualitas, que pro hujusmodi privatis nobilib; praetendit, cum iuri Magnatibus, praesertim antiquis, & primi ordinis, praeterquam in concordibus munera ipsius Civitatis, & in artibus collegialibus ipsius Platea, seu Sedilis, ubi omnes confidantur & que privati cives, seu nobiles, non curatis accidentibus qualitatibus, que in iورibus aliquibus concurrent, juxta ea que habentur ex Episcopo sedente in